

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

**КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список**

Випуск 11

**Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року**

КИЇВ 2018

УДК 008

К 90

Укладачі:

О. Ф. Білоконь

О. В. Паніматченко

Т. Е. Пасічна

Л. В. Сидоренко

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип. 11, 2018 / уклад. О. Ф. Білоконь, К 90 О. В. Паніматченко, Т. Е. Пасічна, Л. В. Сидоренко ; М-во культури України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури мистецтва. – Київ, 2018. – 62 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та про нові надходження у фонд бібліотеки літератури із загальних питань культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку самодіяльної творчості, бібліотечної та музейної справи, охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

УДК 008

© Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2018

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ

1. Бавыкина В. (Не)возможность диалога [Електронний ресурс] / Виктория Бавыкина // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://lb.ua/blog/viktoriya_bavykina/413107_nevozmozhnost_dialoga.html (дата звернення: 23.11.2018). – Назва з екрана.

Роздуми з приводу суспільно-віртуального діалогу про українське мистецтво та культуру на сучасному етапі.

2. Бадьер Д. Задушливі обійми держави. Про культурну політику після Майдану [Електронний ресурс] / Дарья Бадьер // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://ukr.lb.ua/culture/2018/11/25/413298_zadushlivi_obiymi_derzhavi_pro.html (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Аналізується стан української культури після Революції Гідності, позитивні та негативні тенденції, робота МКУ та фінансування галузі.

3. Шостак В.М. Участь держави в культурних процесах: досвід США і України / Віктор Михайлович Шостак // Культура і сучасність : альманах / М-во культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2018. – № 1. – С. 44–48. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/KiS/KiS_1_2018_348.pdf (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Досліджено ефективні моделі залучення державних інституцій США в регулювання життєдіяльності соціокультурної сфери та визначено можливі перспективи діяльності Українського культурного фонду.

День Гідності та Свободи

4. Воронцов П. Схилили голови за загиблими : [заходи у м. Северодонецьку Луганської обл.] / Павло Воронцов // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310421>.

5. Гинжол І. В Доме профсоюзів [у м. Києві] показали Майдан [2013–2014 років під час відкриття інформаційно-виставкового центру Нац. музею Революції Гідності] / Ірина Гинжол // Сьогодні. – 2018. – 22 нояб. – С. 9. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/segodnya-kyiv/20181122/281655371120820>.

6. Мельник П. Вшанували учасників Революції Гідності [у м. Кропивницькому] / Петро Мельник // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86679>.

7. Нитка В. Народний реквієм, лампадки, фотоспогади ... : [заходи у м. Ужгороді] / Василь Нитка // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310421>.

8. Основні заходи з відзначення 5-ї річниці Революції Гідності [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/osnovni-zakhodi-z-vidznachennya-5-richnitsi-revolyuutsiyi-gidnosti> (дата звернення: 16.11.2018). – Назва з екрана.

9. Революція Гідності кардинально змінила нашу свідомість : [інформація] // Голос України. – 2018. – 22 листоп. – С. 1. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310388>.

Урочисті заходи у м. Києві.¹

10. Солоненко М. Їхні імена знатимуть нащадки : [заходи у м. Луцьку] / Максим Солоненко // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310421>.

11. Стражник Л. Скорботні заходи по всій країні : [зокрема у м. Івано-Франківську] / Людмила Стражник // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310421>.

Див. № 157, 201, 268, 321.

День пам'яті жертв голодоморів²

12. Антоненко А. Без терміну давності / Аліса Антоненко // День. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobysci/bez-terminu-davnosti>.

Музична програма «Земля» у виконанні гурту «ДахаБраха» на території Нац. музею «Меморіал жертв Голодомору» (м. Київ).³

13. Василенко-Слободенюк Ю. До Дня пам'яті жертв Голодомору готують низку заходів [у культурно-мистецьких закладах м. Рівного] / Юлія Василенко-Слободенюк // Голос України. – 2018. – 16 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310118>.

---

¹ Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/v-kiyevi-prezentovali-spogadi-pro-maidan-vidani-do-5-richchya-revolyuutsiyi-gidnosti> (дата звернення: 23.11.2018). Назва з екрана; Хрещатик. 2018. 20 листоп. Також доступний: <http://kreschatic.kiev.ua/art/1542657064.html>; 23 листоп. С. 1. Також доступний: <http://kreschatic.kiev.ua/art/1542919420.html>.

² Див. також: Вечір. Київ. 2018. 22 листоп. С. 12. Також доступний: Вечір. Київ. 2018. 22 листоп. С. 12; Голос України. 2018. 21 листоп. С. 3. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310353>; 24 листоп. С. 4. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310517>; 27 листоп. С. 9. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310564>; 27 листоп. С. 6. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310545>; Сіл. вісті. 2018. 23 листоп. Також доступний: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19637/print.php?n=40730>; Сл. Просвіти. 2018. 15–21 листоп. С. 2–3. Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/holova-ukrajinskoho-institutu-natsionalnoji-pamyati-kandydat-istorychnyh-nauk-volodymyr-vyatrovych-holodomor-1932-1933-rokiv-tse-sproba-ostatochno-zlamaty-ukrajintsiv/>; Хрещатик. 2018. 27 листоп. Також доступний: <http://kreschatic.kiev.ua/art/1543254460.html>.

³ Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://www.i-pro.kiev.ua/content/dakhabrakha-muzichnii-suprovid-do-filmu-zemlya> (дата звернення: 22.11.2018). Назва з екрана.

14. Воронцов П. Акція скорботи [у м. Сєверодонецьку Луганської обл.] / Павло Воронцов // *Голос України*. – 2018. – 27 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310565>.

15. До 85-х роковин Голодомору в столиці відбудуться поминальні панахиди, жалобні заходи та традиційна акція «Засвіти свічку» : [інформація] // *Хрещатик*. – 2018. – 23 листоп. – С. 1. – Також доступний: <http://kreschatic.kiev.ua/ua/5179/art/1542920008.html>.

16. Коваленко С. Історична відповідальність за Голодомор лежить на Російській Федерації як правонаступниці СРСР, і той злочин не має терміну давності / Сергій Коваленко // *Голос України*. – 2018. – 27 листоп. – С. 6. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310543>.

Про виступ Президента України П. Порошенка у Нац. музеї «Меморіал жертв Голодомору» (м. Київ).

17. Костюченко О. «Джеймс Мейс прорвав блокаду мовчання про Голодомор в Україні» / Олексій Костюченко // *День*. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 19. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/ru/article/obshchestvo-akciya-dnya/ne-boyatsya-pravdy>.

Інтерактивна виставка у Нац. університеті «Острозька академія» (Рівненська обл.).

18. Кульчицький С. «Довести світові, що Голодомор був геноцидом – наш обов'язок», – історик Кульчицький [Електронний ресурс] / Станіслав Кульчицький ; [інтерв'ю вела] Л. Ваннек // *Радіо Свобода* : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/holodomor-henocyd-kulchyskuj/29613691.html> (дата звернення: 22.11.2018). – Назва з екрана.

Історик про роботу над книгою «Голод 1932–1933 років в Україні. Анатомія Голоду», її видання в Канаді.

19. Марочко В. «Вихід друком "Енциклопедії Голодомору" – це інтелектуально-інформативна констатація історичного суду, тобто суду Часу» / Василь Марочко ; [розмовляв] спецкор. «СП» // *Сл. Просвіти*. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 1, 2. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/vyhid-drukomenty-syklopediji-holodomoru-tse-intelektualno-informatyvna-konstatatsiya-istorychnoho-sudu-tobto-sudu-chasu/>.

Автор-укладач «Енциклопедії Голодомору» про роботу над книгою. Презентація у Нац. музеї «Меморіал жертв Голодомору» (м. Київ).¹

20. Міжнародний форум «Україна пам'ятає, світ визнає!» [у м. Києві] [Електронний ресурс] : [про мету форуму] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/prezentatsiya-entsiklopediyi-golodomoru-vasilya-marochka>

---

¹ Див. також: *Голос України*. 2018. 15 листоп. С. 5. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310090>; Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/prezentatsiya-entsiklopediyi-golodomoru-vasilya-marochka> (дата звернення: 12.11.2018). Назва з екрана.

pro.kiev.ua/content/mizhnarodnii-forum-«ukrayina-pam'yataye-svit-viznaye» (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.¹

21. Презентація проекту [Нац. музею «Меморіал жертв Голодомору»] до 85-х роковин Голодомору [«Потяг української ідентичності»] в Київському метрополітені [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/prezentatsiya-proektu-do-85-tikh-rokovin-golodomoru-v-kiyivskomu-metropoliteni> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.²

22. Салімонович Л. Музей пам'яті і другий мартиролог / Лариса Салімонович // Україна молода. – 2018. – 13 листоп. – С. 3. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181113/281539406983609>.

Про друге видання «Національної книги пам'яті», присвячене Харківщині.

23. Солоненко М. Нащадки Каїна коять зло понині / Максим Солоненко // Голос України. – 2018. – 27 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86910>.

Вшанування пам'яті жертв за участі митрополита Луцького і Волинського УПЦ КП Михайла у м. Луцьку (Волинська обл.).

24. Чепурний В. Масштаби трагедії важко осягнути / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 27 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86938>.

Меморіальні заходи у м. Чернігові за участі архієпископа Чернігівського та Ніжинського УПЦ КП Євстратія.

25. Через намагання Москви зруйнувати нашу ідентичність досі гинуть люди : [інформація] // Голос України. – 2018. – 27 листоп. – С. 7.

Вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні у світі.

26. Шевченко В. Вийти на прямий контакт / Владислава Шевченко // День. – 2018. – 14 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/vyuty-na-pryamu-kontakt>.

Перформанс «Ті, що блукають», підготовлений Нац. музеєм «Меморіал жертв Голодомору» та акторами театру-студії «МІФ» у м. Києві.³

27. Шевчук Ю. Україна і Голодомор. Він і досі триває у вигляді русифікації [Електронний ресурс] / Юрій Шевчук // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/29619369.html> (дата звернення: 27.11.2018). – Назва з екрана.

Див. № 98, 143, 149, 150, 202, 212, 244, 263, 266, 276, 296, 306.

¹ Див. також: Радіо Свобода : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-holodomor-naukova-konferentsiya/29614926.html> (дата звернення: 23.11.2018). Назва з екрана.

² Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/u-kiyivskomu-metro-zapustili-«protiyag-ukrayinskoji-identichnosti»> (дата звернення: 22.11.2018). Назва з екрана.

³ Див. також: Україна молода. 2018. 13 листоп. С. 13. Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3383/196/127986/>.

Креативні індустрії

28. Зорянська М. Креативні ідеї та активний бізнес: на Дворічанщині презентували дев'ять міні-проектів / Марічка Зорянська // Слобід. край. – 2018. – 30 жовт. – С. 4.

Про проекти, зокрема у сфері культури, які втілює громада Дворічанського р-ну (Харківська обл.), залучаючи для їх реалізації кошти не тільки з районного та обласного бюджетів, а й місцевого бізнесу.

29. Тейлор К. Що треба робити у 2018-му, аби люди помічали культурний продукт? [Електронний ресурс] / Катерина Тейлор, Оксана Хмельовська, Ольга Малиш [та ін.] ; [розмовляв] И. Панасов // Karabas live : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://karabas.live/kulturnij-produkt-2018/> (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Спікери інтерактивного тренінгу «Як просувати власний культурний продукт» (м. Київ) про особливості просування культурного контенту.

30. Трапезнікова Д. Дохід від цінностей: як українським креативним індустріям знайти баланс між полярними пріоритетами / Дар'я Трапезнікова // День. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 18. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/dohid-vid-cinnostey>.

Наводяться думки учасників II Міжнародного форуму «Креативна Україна» (м. Київ) про те, як зробити український культурний продукт одночасно і прогресивним, і значущим, і прибутковим.¹

31. У Харкові відбудеться фестиваль соціальних інновацій і нової музики [Plan B] [Електронний ресурс] : [інформація] // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://ukr.lb.ua/culture/2018/11/16/412639_harkovi_vidbudetsya_festival.html (дата звернення: 19.11.2018). – Назва з екрана.

Див. № 216.

Культура та мистецтво у прифронтовій зоні

32. Міщенко І. Луганські вишиванки показали у Львові / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. – 2018. – 10 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/luganski-vishivanki-pokazali-u-lvovi/>.

Показ колекції автентичних вишиванок у рамках проекту «Україна – це я, Україна – це ти, Україна – це ми!» на районному заході «Свято миру та єдності» у смт Станиці Луганській (Луганська обл.) і Художньо-меморіальному музеї О. Кульчицької (м. Львів).

33. Популяризуємо українське : український геній Георгій Пінзель на сході України [Електронний ресурс] : [інформація] // Соцпортал : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://socportal.info/2018/10/31/populja>

---

¹ Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://ipro.kiev.ua/content/vidkrittya-mizhnarodnogo-forumu-«kreativna-ukrayina»-2018> (дата звернення: 06.11.2018). Назва з екрана.

rizujemo_ukrajinske_ukrajinskij_genij_georgij_pinzel_na_shodi_ukrajini.html (дата звернення: 01.11.2018). – Назва з екрана.

Про пересувну виставку «Під зорею Пінзеля. Барокове мистецтво і строї епохи» у містах східної України (керівник проекту Н. Волощук).¹

Див. № 4, 14, 50, 109, 273.

Трансформація громадського простору засобами культури та мистецтва

34. Чебан О. У Тульчині створять креативний простір «Меридіан "Щедрик"» : [про роботу над проектом] / Олег Чебан // Уряд. кур'єр. – 2018. – 1 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-tulchini-stvoryat-kreativnij-prostir-meridian-sh/>.

Краєзнавство

35. Кавуненко О. Там, де серце твоє, або Отчий край у письменницькій долі / Олександр Кавуненко // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 8–9. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/tam-de-sertse-tvoje-abo-otchuj-kraj-u-pysmennytskij-doli/>.

Зокрема, про проведення перших літературно-краєзнавчих «ОлесеВолівських читань – 2018» за участі письменника Олесея Волі, у Бреусівському сільському БК (Козельщинський р-н, Полтавська обл.).

36. Міщенко І. Краєзнавці з Луганщини – серед найкращих / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. – 2018. – 30 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/krayeznavci-z-luganshini-sered-najkrashih/>.

IX Всеукраїнська краєзнавча конференція учнівської молоді «Мій рідний край, моя земля очима сучасників» у м. Миколаєві.

37. Христова Н. Михаил Фалеев и Яков-Франц Фабр: мифы и хроники : [про вихід у видавництві І. Гудим (м. Миколаїв) книги І. Карпенка «Михаил Фалеев. Яков-Франц Фабр (Освоение Северного Причерноморья в последней четверти XVIII века)» за підтримки Миколаївського глиноземного заводу] / Наталья Христова // Веч. Николаев. – 2018. – 18 сент. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35672>.

38. Шепель Ф. Кризь призму особистостей та архівних документів / Федір Шепель // Голос України. – 2018. – 17 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310192>.

Науково-краєзнавча конференція «Центральноукраїнський край: історія і особистості» та відкриття виставки «У вимірі восьми десятиліть» архівних документів і матеріалів у Державному архіві Кіровоградської обл. (м. Кропивницький). До 80-річчя заснування Кіровоградської обл.

---

¹ Про виставку у Сумській обл. див. також: Уряд. кур'єр. 2018. 16 листоп. С. 16. Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/podorozh-u-davnye-mistectvo/>.

Див. № 49, 50.

Благодійництво, меценатство та спонсорство

39. Загорій В. Володимир Загорій: «Підносить підупалий авторитет людини...» / Володимир Загорій ; спілкувалася С. Короненко // Літ. Україна. – 2018. – 8 листоп. – С. 4.

Президент Ліги українських меценатів про стан благодійництва в Україні, зокрема в галузі культури та мистецтва.

40. Іванишин Д. «Про недіюче фортепіано довідався, коли прийшов на виставку в музей Михайла Грушевського» / Данило Іванишин ; [розмовляла] Г. Ярема // Високий Замок. – 2018. – 13 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://wz.lviv.ua/article/380486-pro-nediiuche-fortepiano-dovidavsia-koly-pryishov-na-vystavku-v-muzei-mykhaila-hrushevskoho>.

Учень Львівської спеціалізованої муз. школи ім. С. Крушельницької про ідею благодійного концерту у Державному меморіальному музеї М. Грушевського у м. Львові, кошти від якого спрямують на реставрацію фортепіано цього закладу.

41. Лук'яшко К. Американська художниця [українського походження В. Соколова] подарувала свої роботи [Львівському літературно-меморіальному] Музею Івана Франка / Катерина Лук'яшко // Газ. по-українськи. – 2018. – 20 листоп. – С. 16. – Також доступний: https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/_amerikanska-hudozhnicya-podaruvала-svoyi-roboti-muzeyu-ivana-franka/870369.

42. Огюст Роден в Черкасах. «Передчуття майбутнього» [Електронний ресурс] : [інформація] // Art Ukraine : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://artukraine.com.ua/n/ogyust-roden-v-cherkasakh-peredchuttya-maybutnogo/> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

До відкриття в Черкаському обл. худож. музеї благодійного скульптурного проекту «Передчуття майбутнього» творів О. Родена (з колекції І. Воронова) та робіт сучасних українських художників з використанням новітніх технологій доповненої реальності на підтримку Черкаської ДХШ ім. Д. Нарбута.¹

43. Одеський колекціонер [Т. Максимюк] оголосив про намір передати свою колекцію [україністики] [Одеському худож.] музею [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41203> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

---

¹ Про виставку див. також: Голос України. 2018. 21 листоп. С. 12. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86555>; Уряд. кур'єр. 2018. 22 листоп. С. 16. Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/ogyust-roden-u-cherkasah/>.

44. [Письменник С.] Жадан и Харьковская школа архитектуры собрали почти миллион гривен [на благодійному мистецькому аукціоні ArtAid] для помощи фронтовым медикам [Електронний ресурс] : [інформація] // Цензор.нет : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://censor.net.ua/photo_news/3099563/jadan_i_harkovskaya_shkola_arhitektury_sobrali_pochti_million_griven_dlya_pomoschi_frontovym_medikam (дата звернення: 29.11.2018). – Назва з екрана.

45. Христова Н. Яблоневый сад Надежды / Наталья Христова // Веч. Николаев. – 2018. – 1 сент. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35547>.

Про благодійну діяльність директора сільгоспідприємства ТОВ «Золотий колос», депутата Миколаївської облради Н. Іванової, зокрема допомогу творчим колективам, започаткування та проведення щорічного фестивалю дитячої творчості «Золотий паросток» у Вітовському р-ні області.

Див. № 54, 56–58, 91, 110, 112, 154, 179, 288.

Робота з молоддю

Див. № 50, 53.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

46. Прокопенко М. Знімок на дотик / Марія Прокопенко // День. – 2018. – 27 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/photo/znimok-na-dotyk>.

Про започаткування проекту «Інклюзивна фотолабораторія» для незрячих людей і виставку робіт учасників у Малій галереї Нац. культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький Арсенал» (м. Київ).

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ, МОВНІ ПИТАННЯ.

ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ

НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

47. Україна. Верховна Рада. Про відзначення на державному рівні 75-х років початку депортації українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944–1951 роках : постанова [від] 8 листоп. 2018 р. № 2608–VIII // Уряд. кур'єр. – 2018. – 24 листоп. – С. 9; Голос України. – 2018. – 27 листоп. – С. 11.

48. Валова Ю. Модерний Еней крокує епохами / Юлія Валова ; [розмовляла] В. Самченко // Україна молода. – 2018. – 14 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181114/28167-6845939388>.

Керівник театральньо-художньо-видавничого проекту «Хлопець хоч куди козак», присвяченого 250-річчю від дня народження поета, драматурга І. Котляревського, про ідею, основні етапи та учасників проекту.

49. Вербецький В. Творча зустріч літераторів, журналістів, краєзнавців у Бершаді [Вінницька обл.] / Василь Вербецький // Вінниччина. – 2018. – 24 жовт. – С. 9.

50. Золотоноша Л. Педагогіка, туризм і краєзнавство – основи виховання юного покоління / Лілія Золотоноша // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 13. – Також доступний: http://www.golos.com.ua/article/310412?fbclid=iwar0rga9bwr6f0dyhi7z222ouo2ah_nhbwrq8g7bl-c13cohkwu2vqqzlfw.

Про хід I Всеукраїнського семінару-практикуму з національно-патріотичного виховання учнів засобами козацької педагогіки, туризму і краєзнавства у м. Сєвєродонецьку (Луганська обл.).

51. Лисинюк М. В. Мова як універсальна форма буття культури / Марина Віталіївна Лисинюк // Культура і сучасність : альманах / М-во культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2018. – № 1. – С. 330–333. – Текст і граф. дані. – Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/KiS/KiS_1_2018_348.pdf (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

52. Лук'янчук Г. 125-річчя Геральдмейстера Української революції / Георгій Лук'янчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 1–7 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/01/125-richchya-heraldmejstera-ukrajinskoji-revoljutsiji/>.

Про хід та учасників круглого столу у Музеї Української революції 1917–1921 років (м. Київ), присвяченого 100-річчю УНР та 125-річчю від дня народження геральдиста, письменника, мистецтвознавця М. Битинського (1893–1972).

53. Ружин З. Неоціненне багатство держави / Зоя Ружин, Оксана Карпенко // Сл. Просвіти. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 15. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/neotsinenne-bahatstvo-derzhavy/>.

Про хід та учасників Всеукраїнського фестивалю-форуму «Молодь єднає Україну» в рамках суспільно-мистецького проекту «Обіймись, Україно, зі світом! Україна – світ» та прес-конференцію у Нац. центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (м. Київ).

54. Скрипник В. «Кривавий Яр»: тут навіть птахи не співають / Віктор Скрипник // Голос України. – 2018. – 6 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/85664>.

Про роботу ГО «Ладизженська громадська рада» зі створення Меморіалу пам'яті розстріляних мирних мешканців єврейської національності у роки Другої світової війни «Кривавий Яр» у м. Ладизжині (Вінницька обл.).

55. Ткач Л. Стежками пам'яті героїв УПА / Лариса Ткач // Сл. Просвіти. – 2018. – 1–7 листоп. – С. 6. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/01/stezhkamy-pamyati-herojiv-upa/>.

Фестиваль-огляд військово-патріотичної пісні та строю «Червона калина» у м. Рівному та краєзнавчо-патріотична експедиція «Стежками УПА» на території Меморіального музею генерал-хорунжого УПА Р. Шухевича (селище Білогорща, м. Львів). До Дня захисника України та 76-річчя УПА.

Див. № 33, 102, 253, 282.

XIX Міжнародний конкурс з української мови ім. П. Яцика

56. Загорій В. Засвічуємо свою свічку / Володимир Загорій, Михайло Слабошпицький // Сл. Просвіти. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/zasvichujemo-svoyu-svichku/>.

Президент та виконавчий директор Ліги українських меценатів, голова координаційної ради конкурсу про історію його започаткування, умови та правила проведення, організаторів і меценатів. До відкриття у м. Сумах.¹

57. Короненко С. Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика: Сумщина подала сигнал / Світлана Короненко // Літ. Україна. – 2018. – 15 листоп. – С. 2.

Про організаторів, склад журі та відкриття конкурсу.²

58–59. Снігур С. Міжнародний конкурс з української мови. Свято в краю видатного мецената / Світлана Снігур // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 13. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/mizhnarodnyj-konkurs-z-ukrajinskoji-movu/>.

Про урочисте віче з нагоди відкриття конкурсу у смт Верхньому Синьовидному (Сколівський р-н, Львівська обл.).

День української писемності та мови

60. Будьмо відповідальні за долю мови – основу безпеки держави : [інформація] // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/budmo-vidpovidalni-za-dolyu-movu-osnovu-bezpeky-derzhavy/>.

Про хід та учасників конференції «Мова – основа національної єдності та безпеки держави», проведеної Львівським об'єднанням ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

61. До Дня української писемності та мови організують радіодиктант національної єдності / підготував В. Знаменський // Хрещатик. – 2018. – 6 листоп. – С. 12. – Також доступний: <http://www.kreschatic.kiev.ua/ua/5171/art/1541441937.html>.

¹ Див. також: Уряд. кур'єр. 2018. 17 листоп. С. 7. Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/volodimir-zagorij-sumi-pokazali-odin-z-najvishih-r/>

² Див. також: Сл. Просвіти. 2018. 15–21 листоп. С. 8. Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/mizhnarodnyj-konkurs-z-ukrajinskoji-movu-imeni-petra-yatsyka/>.

62. Нитка В. До Дня писемності відкриють музей: [культурно-мистецькі заходи у м. Ужгороді та Закарпатській обл.] / Василь Нитка // Голос України. – 2018. – 2 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309535>.¹

63. Сергіюк Т. На сповідь до Тараса / Тетяна Сергіюк // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/na-spovid-do-tarasa/>.

*Про підсумки обласного літературного конкурсу «Перло многоцінне» у м. Рівному.*²

Див. № 139, 223.

До 150-річчя створення ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

64. Антонюк І. Науково-практична конференція «Кременецька "Просвіта" в національно-культурному житті українського народу» [у бібліотеці Кременецької педагогічної академії, Тернопільська обл.]. До 100-річчя з часу заснування / Ігор Антонюк // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/naukovo-praktychna-konferentsiya-kremenetska-prosvita-v-natsionalno-kulturnomu-zhytti-ukrajinsko-ho-narodu/>.

Про хід та учасників заходу.

65. Горват В. Як зароджувалася новітня «Просвіта». Спогади з провінції: 1989 року виноградівські активісти приступили до створення Товариства української мови ім. Т. Шевченка [Закарпатська обл.] / Василь Горват // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 12. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/yak-zarodzhuvalasya-novitnya-prosvita-spohad-z-provintsiji/>.

66. Діденко З. Ми всі – «Просвіта», і народ – «Просвіта» / Зоя Діденко // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/my-vsi-prosvita-i-narod-prosvita/>.

Презентація 53-го видання «Невмируще джерело українства» у приміщенні Хмельницької міської «Просвіти», та про діяльність просвітницької організації.

67. Олексюк О. Урочистості з нагоди 150-річчя Товариства «Просвіта» відбулися на Херсонщині / Олег Олексюк // Культура і життя. – 2018. – 9 листоп. – С. 5.

68. Цимбалюк М. Мова – ДНК нації і держави / Микола Цимбалюк // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 1–2. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/mova-dnk-natsiji-i-derzhavy/>.

Культурно-мистецькі заходи до ювілею організації та Дня української писемності та мови у м. Києві.

¹ Див. також: Голос України. 2018. 13 листоп. С. 4. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309941>.

² Див. також: Уряд. кур'єр. 2018. 15 листоп. С. 12. Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/peremozhci-rovidut-do-kobzarya/>.

69. Чубата Д. В єдності сила народу / Дарія Чубата // Сл. Просвіти. – 2018. – 29 листоп. – 5 груд. – С. 8. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/28/v-jednosti-syla-narodu/>.

Про діяльність першого очільника Тернопільського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка В. Лукачівського (1838–1903), вшанування його пам'яті, історію та просвітницьку діяльність об'єднання.

70. Янушевська А. Святкує буковинська громада / Анна Янушевська // Сл. Просвіти. – 2018. – 29 листоп.–5 груд. – С. 9. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/28/svyatkuje-bukovynska-hromada/>.

Урочиста академія у м. Чернівцях.

До 100-річчя створення Західноукраїнської Народної Республіки

71. Гончаренко Л. Іван Рибак: «Буковинське віче 3 листопада 1918 року є прикладом того, як нам сьогодні потрібно гуртуватися» / Лариса Гончаренко // Голос України. – 2018. – 3 листоп. – С. 4. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309613>.

Про культурно-мистецькі заходи у м. Чернівцях.

72. Лук'янчук Г. Історія сили / Георгій Лук'янчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 1. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/istoriya-syly/>.

Урочисті заходи, зокрема відкриття пам'ятника героям ЗУНР та УГА, у м. Львові.¹

73. Сміян Н. Пам'ять, яку треба берегти, щоб відроджувати державу / Надія Сміян // Голос України. – 2018. – 9 листоп. – С. 4. – Також доступний:

Зокрема, про відкриття експозиції у Верховній Раді України.

74. Чорна С. Ушанували героїв визвольних змагань / Світлана Чорна // Голос України. – 2018. – 13 листоп. – С. 4. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309942>.

Урочисті заходи у с. Межириччя (Сокальський р-н, Львівська обл.).

У творчих спілках України

75. З'їзд [Національної] спілки письменників під загрозою зриву? [Електронний ресурс] : [аналіз ситуації на думку письменника С. Пантюка] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2018/11/28/z-yizd-spilki-pismennikov-pid-zagrozoju-zrivu/> (дата звернення: 29.11.2018). – Назва з екрана.

Див. № 128.

---

¹ Див. також: Культура і життя. 2018. 9 листоп. С. 4.

Персоналії діячів української культури

76. Бурбан В. Український Гомер / Володимир Бурбан // Сіл. вісті. – 2018. – 27 листоп. – Також доступний: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19638/print.php?n=40777>.

Творчий шлях письменника, драматурга, першого перекладача Біблії українською І. Нечуя-Левицького (1838–1918). До 180-річчя від дня народження.

77. Кремінь Д. Реквієм великому таланту : [пам'яті письменника, кіносценариста, лауреата Держ. премії України ім. Т. Шевченка О. О. Сизоненка (1923–2018)] / Дмитро Кремінь // Юж. правда. – 2018. – 15–18 сент. – Також доступний: http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/20571.

78. Марусик В. Пам'ять роду / Василь Марусик // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 12. – Також доступний: <http://slovoprosivity.org/2018/11/15/pamyat-rodu/>.

Творчий шлях письменника, мистецтвознавця, видавця Я. Гояна (1940–2018).

79. Осипчук Н. «Святий вогонь, що його ми сміливо запалили, уже ніколи не погасне» / Наталія Осипчук // Україна молода. – 2018. – 28 листоп. – С. 12–13. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3392/196/128449/>.

Про життєвий шлях письменника, культуролога і громадського діяча І. Липи (1865–1923).

80. Петрук В. Рідкісний подвійний ювілей видатного, але призабутого земляка / Володимир Петрук // Житомирщина. – 2018. – 13 листоп. – С. 9.

Про наукову діяльність історика, етнографа, архівознавця, публіциста А. Скальковського (1808–1899), вшанування пам'яті діяча у м. Житомирі.

81. Яремчук Х. «Україна – се я!» – Михайло Галущинський, голова товариства «Просвіта» у Львові в 1923–1931 роках / Христина Яремчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://slovoprosivity.org/2018/11/15/ukrajina-se-ya/>.

Про діяльність просвітянина, громадського діяча, педагога М. Галущинського (1878–1931), проведення конференції «З Україною в серці: Михайло Галущинський – земляк, педагог, патріот» у м. Чортків (Тернопільська обл.).

Див. № 52, 270.

Присудження премій у галузі культури

82. Визначено лауреата Премії за збереження та охорону нематеріальної культурної спадщини у 2018 році [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/viznachenolaureata-premiyi-za-zberezhennya-ta-okhoronu-nematerialnoyi-kulturnoyi-spadshchin> (дата звернення: 06.11.2018). – Назва з екрана.

83. Гордієнко О. Кожна казка залишатиметься у пам'яті народній / Олександра Гордієнко // *Культура і життя*. – 2018. – 9 листоп. – С. 2.

Урочистості з нагоди вручення першої Літературної премії ім. Р. Гамади у м. Львові.

84. Іванова О. Вручення премії [Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів письменнику, публіцисту, дипломату та громадському діячу] Юрієві Щербакі [у Посольстві України в США] / Ольга Іванова // *Сл. Просвіти*. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 2. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/vruchennya-premiji-yurijevi-scherbaku/>.

85. Клименко О. До нас прийшов філософ – давньобуддійський монах Кенко-хоші / Олександр Клименко // *Голос України*. – 2018. – 17 листоп. – С. 1, 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310179>.

Про вручення Премії Кабінету Міністрів України ім. М. Рильського Н. Баликовій за переклад українською з давньояпонської книги «Нотатки знічев'я» Кенко-хоші.

86. Панасюк Т. Визначили лауреатів [обласних мистецьких премій ім. Г. Жуковського та ім. Н. Хасевича, м. Рівне] / Тетяна Панасюк // *Голос України*. – 2018. – 8 листоп. – С. 6. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309791>.

87. Чебан О. Премію отримає писанкарка : [про присудження Хмельницької обласної премії ім. Н. Косаревої майстрині С. Делікатній] / Олег Чебан // *Уряд. кур'єр*. – 2018. – 6 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/premiyu-otrimaye-pisankarka/>.

Культура етносів України.
Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

88. Лідовська О. Єврейська донька Львова Берта Каліх / Ольга Лідовська ; розмовляла І. Кушинська // *Високий Замок*. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://wz.lviv.ua/far-and-near/380898-yevreiska-donka-lvovaberta-kalikh>.

Директор музею «Слідами галицьких євреїв» (м. Львів) при Всеукраїнському єврейському благодійному фонді «Хесед-Ар'є» про творчу долю та особисте життя уродженки м. Львова, актриси Б. Каліх, яка мешкала у США.

Див. № 100, 141, 168.

Фестивалі, свята національних меншин України

89. З розмахом відсвяткувала польська громада Вінниччини 100-річний ювілей відновлення незалежності Польщі : [інформація] // *Вінниччина*. – 2018. – 14 листоп. – С. 2.

Українська діаспора. Українці за кордоном

90. Морошан Т. Зачарували іноземців нашою піснею і... варениками / Тамара Морошан // Голос України. – 2018. – 9 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309837>.

Про участь української громади м. Брага (Португалія) у фестивалі Interculturalidade, організованого мерією міста.

91. Морошан Т. З радістю наповнювали «Джерело» / Тамара Морошан // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310455>.

Проведення благодійної акції «Від щирого серця даруймо добро» асоціацією українців Португалії «Джерело світу» (м. Лісабон) для фінансової підтримки навчально-реабілітаційного центру дітей із фізичними вадами «Джерело» у м. Львові.

92. Морошан Т. У посилки з Португалії кладуть ляльки-мотанки / Тамара Морошан // Голос України. – 2018. – 21 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310329>.

Про виготовлення ляльок-мотанок волонтерською групою українців у Португалії «Янголи милосердя» для дітей-сиріт до Дня Святого Миколая.

93. Мотрук В. Закарпатець став героєм стрічки Жана Божка – французького митця з душею українця : [про творчий шлях режисера, поета, громадського діяча Ж. Божка] / В. Мотрук // Новини Закарпаття. – 2018. – 23 жовт. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_23.10.2018.

94. XI Всемирный конгресс украинцев открылся в Киеве [Електронний ресурс] : [інформація] // Цензор.нет : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://censor.net.ua/news/3098798/xi_vsemirnyyi_kongress_ukraintsev_otkrylsya_v_kieve (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.¹

95. Омелянчук І. Українська в центрі Парижа : у Національному інституті східних мов і культур (Франція) вивчають близько ста мов, серед яких і наша рідна / Інна Омелянчук // Уряд. кур'єр. – 2018. – 28 листоп. – С. 6. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayinska-v-centri-parizha/>.

Про кафедру українських студій, зокрема діяльність її викладачів із популяризації України, співпрацю з українською діаспорою.

96. Осташ Н. Нашого красивого цвіту – по всьому світу / Наталія Осташ ; [розмовляла] Л. Чечель // Україна молода. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 13. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181116/281590946598347>.

Голова Об'єднання українок Бельгії про створення та діяльність організації.

---

¹ Див. також: Голос України. 2018. 27 листоп. С. 1, 7. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310574>.

97. Семистяга В. Український світ Придністров'я / Володимир Семистяга // Сл. Просвіти. – 2018. – 29 листоп.–5 груд. – С. 14. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/28/ukrajinskyj-svit-prydnistrovya/>.

Про хід, учасників і підсумки XV Міжнародного фестивалю-конкурсу української народної пісні «Пшеничне Перевесло», започаткованого Спілкою українців Придністров'я ім. О. Бута та міжнародною громадською організацією «Український центр "Співробітництво"», у м. Тирасполі (Молдова).¹

98. У Мельбурні відкрили виставку портретів українських австралійців, які пережили Голодомор [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/u-melburni-vidkrili-vistavku-portretiv-ukrayinskikh-avstraliitsiv-yaki-perezhili-golodomor> (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Див. № 41, 137, 139, 150, 212, 233.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

Питання децентралізації галузі

99. Дукова Д. Затишанская громада: два года самостоятельного плавания / Дора Дукова // Веч. Одесса. – 2018. – 1 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/ehkonomika-i-finansy/41451.php>.

Про створення та досягнення Затишанської ОТГ (Одеська обл.), зокрема у культурній сфері.

99а. Скрипник В. Історія малої батьківщини матиме 1330 книг / Віктор Скрипник // Голос України. – 2018. – 9 листоп. – С. 11. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309812>.

Про започаткування та реалізацію проекту з написання та видання книг про історію кожної територіальної громади Вінницької обл. за кошти обласного бюджету.

Див. № 28, 104, 155, 205, 213, 230.

Культурно-мистецьке життя в регіонах

100. Вертіль О. До Тараса з нагоди 100-річчя пам'ятника / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2018. – 1 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/do-tarasa-z-nagodi-100-richchya-pamyatnika/>.

Урочистості з нагоди 100-річчя з часу встановлення пам'ятника Т. Шевченку (скульптор – І. Кавалерідзе) у м. Ромни (Сумська обл.).

101. Галаур В. У сім'ї єдиній, вільній / Володимир Галаур // Уряд. кур'єр. – 2018. – 6 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-simy-i-yediniy-vilnij/>.

---

¹ Про фестиваль див. також: Голос України. 2018. 2 листоп. С. 11. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309503>; 17 листоп. С. 9. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310166>.

Виставка «Харківщина мультикультурна» у м. Харкові. До Міжнародного дня толерантності.

102. Загатянська М. Фест «Карпатська Україна» пройшов із лекціями, виставками, кінопоказом та виступами лірників і кобзарів : [про учасників та хід фестивалю у м. Ужгороді] / Марта Загатянська // Новини Закарпаття. – 2018. – 30 жовт. – С. 2. – Також доступний: <http://novzak.uz.ua/news/fest-karpatska-ukrayina-projshov-iz-lektsiyami-vistavkami-kinopokazom-ta-vistupami-lirnikiv-i-kobzariv/>.

103. Область [Закарпатська] відзначила 74-ту річницю звільнення від нацистських загарбників : [інформація] // Новини Закарпаття. – 2018. – 30 жовт. – С. 1. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_30.10.2018.

104. Зубко Л. Децентралізація культури, або Коли територія набуває ідентичності [Електронний ресурс] / Людмила Зубко // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://lb.ua/blog/luudmila_zubko/411356_detsentralizatsiya_kulturi_abo_koli.html (дата звернення: 02.11.2018). – Назва з екрана.

Нотатки про фестиваль сучасної культури «Жовтень у Жовтні» у м. Житомирі.

105. Капуста М. [II Всеукраїнський] Покровський ЛІТфест – 2018 [Донецька обл.] / Микола Капуста // Голос України. – 2018. – 17 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310168>.

Про відкриття, хід і підсумки фестивалю. Організатори: відділ культури, туризму та охорони культурної спадщини Покровської міськради, центральна міська бібліотека ім. Т. Шевченка та творче об'єднання «Суцвіття».

106. Катеринич А. «Створюємо підґрунтя для розвитку молодих талантів», – каже керівник відділу культури і туризму Шаргородської райдержадміністрації Тетяна Янчурська / Антоніна Катеринич // Вінниччина. – 2018. – 16 листоп. – С. 5.

Про культурно-мистецькі заклади Шаргородського р-ну (Вінницька обл.).

107. Кислиця П. «Доторкнулась до всіх струн Поета» / Пилип Кислиця // Сумщина. – 2018. – 22 листоп. – С. 7.

Вшанування пам'яті поета, прозаїка Олександра Олеса (1878–1944) у м. Сумах, зокрема виставка «Світ у мені і в світі я...» художниці Г. Сергеевої у Сумському худож. музеї ім. Н. Онацького.

108. Ковалівська В. «Криниця» осіння: презентації, ювілеї / Валентина Ковалівська // Нове життя. – 2018. – 2 листоп.

Про культурно-мистецьку діяльність Броварського літературно-мистецького об'єднання «Криниця» (Київська обл.).

109. Кущ П. Бережімо Сіверський Донець змолоду! / Павло Кущ // Уряд. кур'єр. – 2018. – 23 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/berezhimo-siverskij-donec-zmolodu/>.

Про завершення регіонального творчого конкурсу «Сіверський Донець очима молоді» у м. Слов'янську (Донецька обл.).

110. Лавришин Ю. У Львові відзначають 20-річчя внесення історичного центру міста до ЮНЕСКО [Електронний ресурс] / Юлія Лавришин // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/u_lvovi_vidznachat_20_richchya_vnesennya_istorichnogo_tsentru_mista_do_yunesko_n1470461 (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Про учасників гала-концерту у Львівському нац. акад. театрі опери та балету ім. С. Крушельницької, кошти від якого спрямують на реставрацію каплиці Боїмів.

111. Лавришин Ю. У Львові відзначають 25-річчя суспільно-культурного товариства «Любачівщина» [Електронний ресурс] : [про урочистості з нагоди ювілею] / Юлія Лавришин // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/u_lvovi_vidznachili_25_richchya_suspilno_kulturnogo_tovaristva_lyubachivshhina_n1469648 (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

112. Лариса Білозір – покровитель культури – 2018 : [ред. ст.] // Вінниччина. – 2018. – 16 листоп. – С. 3.

Урочисті заходи з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва у Вінницькій обл. філармонії, зокрема вручення відзнаки «Покровитель культури – 2018» депутату Вінницької облради Л. Білозір.

113. Миколайчук Н. Краєни зібралися на ювілей / Надія Миколайчук // Голос України. – 2018. – 2 листоп. – С. 15. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309500>.

Урочисті заходи у м. Тернополі з нагоди 20-річчя створення Тернопільського земляцтва.

114. Омелянчук І. Доля, втілена в костюмі / Інна Омелянчук // Уряд. кур'єр. – 2018. – 17 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/dolya-vtilena-v-kostyumi/>.

День традиційного костюма у м. Рівному (за підтримки Укр. культурного фонду).

115. Солодка Е. На площу перед театром вийшли... ляльки / Еліза Солодка // Високий Замок. – 2018. – 30 жовт. – С. 12.

Міні-арт-фест на Площі Данила на підтримку реорганізації скверу у м. Львові.

116. Солоха Д. В. Роль культурної складової в економічному розвитку регіональної інфраструктури / Дмитро Володимирович Солоха // Вісн. Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – 2018. – № 1. – С. 47–51. – Текст. і граф. дані.

– Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Visnyk-_NAKKKiM/Vysnyk_1_2018.pdf (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

117. Фещук Н. Чернівці в легендах, нові почесні та... гуцули на Театральній : цими вихідними місто відзначило 610-ту річницю з дня свого заснування : [хід свята] / Наталія Фещук // Чернівці. – 2018. – 11 жовт. – С. 10–11.¹

118. Шот М. Три області встановлять пам'ятник «Чортківській офензиви» / Микола Шот // Уряд. кур'єр. – 2018. – 7 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/tri-oblasti-vstanovlyat-pamyatnik-chortkivskij-ofe/>.

Про підписання у м. Львові очільниками Тернопільської, Львівської та Івано-Франківської областей меморандуму про співпрацю щодо встановлення пам'ятника з нагоди 100-річчя військової операції «Чортківська офензива».

119. Шурин В. Дев'ятнадцятьом «культурологам» – по 25 тисяч гривень : відбулася урочиста церемонія нагородження найкращих працівників культури Львова [до Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва] / Валентина Шурин // Високий Замок. – 2018. – 13 листоп. – С. 7.

Див. № 130, 142, 138, 167.

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення

120. Україна. Президент (2014– ; П. О. Порошенко). Про призначення державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва : Указ [від] 9 листоп. 2018 р. № 359/2018 // Уряд. кур'єр. – 2018. – 15 листоп. – С. 7.²

121. Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Методики визначення розміру сум виплат експертам експертних рад Українського культурного фонду : постанова від 31 жовт. 2018 р. № 949 // Уряд. кур'єр. – 2018. – 20 листоп. – С. 10.

122. Україна. Кабінет Міністрів. Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству культури на 2018 рік : розпорядження від 17 жовт. 2018 р. № 739-р // Уряд. кур'єр. – 2018. – 15 листоп. – С. 10; Уряд. кур'єр. – 2018. – 23 листоп. – С. 9.

123. Арсеньєва Т. Культура по остаточному принципу, но ... возможен выигрыш / Тина Арсеньєва // Веч. Одесса. – 2018. – 1 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41447.php>.

Про учасників і хід прес-конференції у м. Одесі на тему «Перший грант від Українського культурного фонду: хто отримав і на що спрямував?».

124. Бібліотечні фонди готуються приймати нові книжкові видання : [інформація] // Уряд. кур'єр. – 2018. – 2 листоп. – С. 1. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/bibliotechni-fondi-gotuyutsya-prijmati-novi-knizhk/>.

¹ Див. також: Чернівці. 2018. 11 жовт. С. 3.

² Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://ipro.kiev.ua/content/prezident-priznachiv-stipendiyi-diyacham-kulturi-i-mistetstva> (дата звернення: 12.11.2018). Назва з екрана.

Про реалізацію Українським інститутом книги цьогорічної програми поповнення фондів публічних бібліотек та підготовлений МКУ проект розпорядження для перерозподілу видатків за бюджетною програмою 1801560 «Забезпечення діяльності Українського інституту книги, випуск книжкової продукції за програмою "Українська книга"».¹

125. В музшколе на Харьковщине восстанавлюють фасад [Електронний ресурс] : [інформація] // Веч. Харьков. – 2018. – 22 нояб. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/151554/> (дата звернення: 29.11.2018). – Назва з екрана.

Про хід ремонтних робіт у Золочевській ДМШ (Харківська обл.).

126. Звір Гуляє. Український культурний фонд на порозі скандалів [Електронний ресурс] / Звір Гуляє // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41192> (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Критичний відгук щодо діяльності Українського культурного фонду, зокрема про непрофесійність експертів, недосконалість вимог щодо звітування про конфлікт інтересів, помилки в оцінюванні проектів, їх причини та наслідки.

127. Орел С. Від душі до знань, а не навпаки / Світлана Орел // Дзеркало тижня. Україна. – 2018. – 10–16 листоп. – С. 10. – Також доступний: https://dt.ua/personalities/vid-dushi-do-znan-a-ne-navpaki-293605_.html.

Про реконструкцію Педагогічно-меморіального музею В. Сухомлинського у снт Павлиші (Кіровоградська обл.) та благоустрій території Павлиської школи, в якій працював відомий педагог та письменник, на кошти, виділені з обласного та районного бюджетів. До 100-річчя від дня народження В. Сухомлинського (1918–1970).

128. Сидоржевський М. Для Спільки письменників [України] рішенням Київради встановлена мінімальна ставка земельного податку в Києві – 0,01% / Михайло Сидоржевський // Літ. Україна. – 2018. – 15 листоп. – С. 3.

129. Стрельник И. В селах Харьковщины восстанавлюються дома культури : на Харьковщине в 2018 году было отремонтировано более 200 домов культуры и творчества – облгосадминистрация делает много для того, чтобы сфера культуры и искусства получила новое дыхание [Електронний ресурс] / Ирина Стрельник // Веч. Харьков. – 2018. – 3 нояб. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/150913/> (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

130. Український інститут книги схвалив план закупівлі книг [Електронний ресурс] : [інформація] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим

---

¹ Див. також: Вечір. Київ. 2018. 22 листоп. С. 14.

доступу: <http://litakcent.com/2018/10/31/ukrayinskiy-institut-knigi-zatverdiv-propozitsiyi-shhodo-zakupivli-knig/> (дата звернення: 01.11.2018). – Назва з екрана.

Про затвердження переліку книжкових пропозицій, що рекомендуються до закупівлі у 2018 р., на засіданні Експертної ради Укр. інституту книги у Нац. історичній бібліотеці України (м. Київ).

Див. № 3, 28.

Освіта. Кадри

131. Вертіль О. Творчий турнір юних художників / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2018. – 24 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/tvorchij-turnir-yunih-hudozhnikov/>.

Про хід та підсумки обласного конкурсу юних художників ім. М. Г. Лисенка у Сумській ДХШ ім. М. Г. Лисенка.

132. Гакман Т. «Найдорожча мені "виставкова зала" – дім моїх батьків» / Тетяна Гакман ; [записала] А. Бабчук // Чернівці. – 2018. – 27 верес. – С. 10–11.

Директор, викладач Чернівецької ДХШ ім. М. Івасюка про творчу та педагогічну діяльність, організацію першої персональної виставки «Обличчям до вас!» у Чернівецькій ОУНБ ім. М. Івасюка.

133. Гончарова Є. Майстерня як порятунок [Електронний ресурс] / Єлизавета Гончарова // Тиждень.UA. – 2018. – 20 жовт. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://tyzhden.ua/Society/221341> (дата звернення: 05.11.2018). – Назва з екрана.

Творчий портрет майстрині витинанки, викладача ДШМ у м. Часовому Яру (Донецька обл.) В. Нестерової.

134. Катеринич А. Анастасія Заграй – лауреат міжнародних вокальних конкурсів / Антоніна Катеринич // Вінниччина. – 2018. – 14 листоп. – С. 7.

Творчі перемоги учениці вокально-хорового відділу Шаргородської ДМШ ім. М. Леонтовича (Вінницька обл.) А. Заграй.

135. Кліковка Г. Висока нота сільської школи / Ганна Кліковка // Сіл. вісті. – 2018. – 6 листоп. – Також доступний: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19632/index.php?n=40571>.

Про діяльність ДМШ у с. Біленьке (Запорізька обл.) і творчий портрет її директора, співака, музиканта, композитора Ю. Галка.

136. Шелестова А. Онлайн-сервіси як перспективні та альтернативні засоби навчання студентів вишів України [за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»] / Анна Шелестова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 2. – С. 23–29.

Див. № 42, 120, 125, 176, 177, 181, 285.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

137. Бедзир В. В Угорщині вийшов другий часопис для українців [«Український вісник»] / Василь Бедзир // Уряд. кур'єр. – 2018. – 22 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/v-ugorshini-vijshov-drugij-chasopis-dlya-ukrayinci/>.

138. Боднар М. «Карпатська ватра» – вогненна пісня неба і землі / Марина Боднар // Укр. літ. газ. – 2018. – 16 листоп. – С. 2.

Про організацію, учасників і хід V Міжнародного літературного фестивалю «Карпатська ватра» у м. Ужгороді.¹

139. Вікнянський В. На мовну прощу до Бухареста / Василь Вікнянський // Літ. Україна. – 2018. – 29 листоп. – С. 17.

Про культурно-мистецькі заходи у м. Бухаресті, присвячені Дню української мови в Румунії, зокрема проведення конференції «Українці Румунії. Минуле, сучасність, перспективи».

140. Гудыма М. Обаяние польской культуры : [хід Днів Польщі у м. Одесі] / Мария Гудыма // Веч. Одесса. – 2018. – 1 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41454.php>.

141. Дні польської культури в Броварах : [ред. ст.] // Нове життя. – 2018. – 16 листоп.

Про програму та учасників Фестивалю польської культури в м. Броварах (Київська обл.) із нагоди 100-річчя незалежності Польщі.

142. Кудінова Т. «Причал на Поштовій» / Тетяна Кудінова // Літ. Україна. – 2018. – 8 листоп. – С. 2.

Про хід та підсумки II Міжнародного літературно-музичного конкурсу-фестивалю «Причал на Поштовій» у м. Києві.

143. Міністр звирив годинники у Вашингтоні : [інформація] // Голос України. – 2018. – 17 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310194>.

Про участь міністра закордонних справ України П. Клімкіна у Форумі, присвяченому 85-м роковинам Голодомору 1932–1933 рр. в Україні, у м. Вашингтоні (США).

144. Наші культура і наука на майданчику у Відні [(Австрія) на Тижні України в ООН] : [інформація] // Голос України. – 2018. – 15 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310087>.

145. Нитка В. Ужгород та Кросно працюють над популяризацією культури / Василь Нитка // Голос України. – 2018. – 2 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309509>.

---

¹ Див. також: Уряд. кур'єр. 2018. 14 листоп. С. 16. Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/ukrayinciv-yednaye-karpatska-vatra/>.

Про нові проекти співпраці міст Ужгорода та Кросно (Польща) в рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна 2014–2020».

146. Нольте В. Верена Нольте: будівництво культурних мостів між Німеччиною та Україною [Електронний ресурс] / Верена Нольте ; [розмовляла] І. Шимон // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://lb.ua/culture/2018/11/29/413715_verena_nolte_budivnitstvo.html (дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

Директор міжкультурного проекту «Міст з паперу» про його мету та міста, де відбувалися зустрічі українських та німецьких письменників, особливості культурного менеджменту в Україні.

147. Позняк-Хоменко Н. «Сто років сусідства» / Наталка Позняк-Хоменко // Україна молода. – 2018. – 2–3 листоп. – С. 2. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/0/2006/127678/>.

Про відкриття та експонати виставки «100 років сусідства: Україна і Польща», організованої Українським інститутом національної пам'яті, у м. Києві.

148. Савчин Я. Нагорода в Казахстані / Ярослав Савчин // Культура і життя. – 2018. – 9 листоп. – С. 3.

Про перебування письменників, перекладачів Т. і С. Дзюб у Казахстані, та відзначення Т. Дзюби Срібною медаллю аль-Фарабі за визначну наукову, творчу та міжнародну діяльність.

149. Сенат Польщі ухвалив постанову до роковин Голодомору [в Україні 1932–1933 років] : [інформація] // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 5.¹

150. Скрипник В. Пам'ять жертв [Голодомору в Україні] ушанували в Торонто [Канада] / Віктор Скрипник // Голос України. – 2018. – 22 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310375>.

151. Стратегию Центра Анны Киевской во Франции представили в Киеве [Електронний ресурс] : [інформація] // Цензор.нет : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://censor.net.ua/photo_news/3099647/strategiyu_tsentra_anny_kievskoyi_vo_frantsii_predstavili_v_kieve_fotoreportaj (дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

152. Чадюк М. «1918–2018: століття роздумів» : 16–18 листопада у Луцьку відбудеться Міжнародний літературний фестиваль / Марія Чадюк // День. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 31. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ukrayinci-chytayte/1918-2018-stolittya-rozdumiv>.

---

¹ Див. також: Голос України. 2018. 24 листоп. С. 3. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310497>; Україна молода. 2018. 23–24 листоп. С. 5.

153. Шейко В. Українському інституту (не)бути?! / Володимир Шейко ; [розмовляла] М. Чадюк // День. – 2018. – 15 листоп. – С. 6. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/ukrayinskomu-instytutu-ne-buty>.

Генеральний директор Українського інституту про завдання і основні напрями роботи установи.¹

154. Ящук Ю. У Києві [в концерт-холлі Freedom] відбувся [міжнародний культурно-] благодійний [вечір] «Парад націй» / Юлія Ящук // Голос України. – 2018. – 13 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309973>.

Див. № 20, 56–58, 89, 104.

КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВА РОБОТА

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

155. Баштовая Н. Фольк-феерия народного творчества / Наталья Баштовая ; [бесіду вела] Л. Фуга // Юж. правда. – 2018. – 15–18 сент. – Також доступний: http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/20568.

Директор Миколаївського обл. центру народної творчості та культурно-освітньої роботи заслужена артистка України про напрями діяльності центру, необхідність власного приміщення, реалізацію центром у межах процесу децентралізації соціокультурного проекту «Від громади до громади». До 80-річчя з часу створення закладу.

156. Стрельник И. Как выглядит традиционная харьковская юпка [Електронний ресурс] / Ирина Стрельник // Веч. Харьков. – 2018. – 22 нояб. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/151401/> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.

Про історію створення альбому «Традиційне народне вбрання Харківщини» та його презентацію в Обласному організаційно-методичному центрі культури і мистецтва (м. Харків).

МЕТОДИ І ФОРМИ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ РОБОТИ

Паркова робота

157. Неїжмак В. Реконструювали [та урочисто відкрили] парк [Героїв України у м. Карлівці Полтавської обл.] / Василь Неїжмак // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310421>.

158. Парк Зелёный Гай преобразился : [про відкриття після реконструкції парку в м. Дніпрі] / [за матеріалами Дніпровської міськради] // Днепр веч. – 2018. – 1 нояб. – С. 3.

---

¹ Див. також: LB.ua : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: https://ukr.lb.ua/culture/2018/11/13/412305_ukrainskiy_institut_rozpoviv_pro.html (дата звернення: 14.11.2018). Назва з екрана.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

ФОЛЬКЛОР. ФОЛЬКЛОРНІ КОЛЕКТИВИ

159. Калина О. «На сцені такі, як і в житті» / Оксана Калина // Нове життя. – 2018. – 9 листоп.

Творчість колективу народного аматорського фольклорного ансамблю «Живемо» із с. Зазим'є (Броварський р-н, Київська обл.).

160. Левченко А. Традиційна музика, або Як розважатися по-українськи? [Електронний ресурс] / Андрій Левченко, Катерина Єфремова // Укр. правда : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/culture/2018/11/8/234046/> (дата звернення: 08.11.2018). – Назва з екрана.

Засновники культурно-мистецького проекту «Рись» і «Школа традиційної музики» про проект і плани на майбутнє.

161. Світліковська Г. Академікам сподобалися і пісні, й пиріжки з Волині / Галина Світліковська // Волинь-нова. – 2018. – 8 листоп. – С. 3. – Також доступний: <https://www.volyn.com.ua/news/115162-odni-muchat-a-inshi-navit-drabynuzrobyly>.

Творчий портрет народного фольклорно-етнографічного колективу «Писанка» із смт Рожичице (Волинська обл.), участь у презентації книги «Народні пісні Волині» в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАНУ (м. Київ).

Див. № 167, 171, 175.

ТВОРЧІ ЗВІТИ, КОНКУРСИ, ФЕСТИВАЛІ, СВЯТА МИСТЕЦТВ

162. Арсеньева Т. «Осенние узоры» / Тина Арсеньева // Веч. Одесса. – 2018. – 18 окт. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41348.php>.

Про хід та підсумки осіннього туру телеконкурсу «Дитячий хіт-парад» телепрограми «Зірочка» у м. Одесі.

163. Боднар М. В Ужгороді ярмаркували гоноровими газдами та зозулями / Марина Боднар // Новини Закарпаття. – 2018. – 23 жовт. – С. 5. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_23.10.2018.

Про учасників і хід фестивалю гончарства у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту (м. Ужгород), проведеному завдяки грантовому проекту Укр. культурного фонду «стежками традицій закарпатської кераміки».

164. Зеленюк В. Змагалися самодіяльні митці... / Віктор Зеленюк // Вінниччина. – 2018. – 14 листоп. – С. 8.

Про хід і підсумки XIII районного вокального конкурсу «Пісенне перевесло» у Барському районному центрі дозвілля (Вінницька обл.).

165. Ігнат'єва Н. А сонце зазірало у вікна... / Наталія Ігнат'єва // Запоріж. правда. – 2018. – 22 листоп. – С. 12. – Також доступний: https://issuu.com/377083/docs/zp_22_11_2018.

Враження від X Всеукраїнського відкритого фестивалю-майстерні авторської пісні «Сонячний зайчик» у м. Запоріжжі.

166. Кривоніс О. «Півтори години пролетіли, немов одна мить...» : у селі Медвідка [Вінницької обл.] аматори сцени підготували для односельців феєричний [звіт-] концерт [організований директором БК К. Мельник] / Олег Кривоніс // *Вінниччина*. – 2018. – 14 листоп. – С. 6.

167. Кураса Е. ... И крылья этот праздник вдаль несли! : [про обласне свято народного мистецтва Folk-toloка – 2018 у м. Миколаєві з нагоди Дня Миколаївської обл. та 80-річчя Миколаївського обл. центру народної творчості та культурно-освітньої роботи] / Елена Кураса // *Веч. Николаев*. – 2018. – 22–25 сент. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35745>.

168. Куш П. Греки Приазов'я вшанували співачку Тамару Каці / Павло Куш // *Уряд. кур'єр*. – 2018. – 17 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/greki-priazovya-vshanuvali-spivachku-tamaru-kaci/>.

IX Всеукраїнський фестиваль грецької пісні ім. Т. Каці у смт Сартані (Донецька обл.).

169. Лісовський Б. «Чарівниця» виступала в Пироговому / Богдан Лісовський // *Житомирщина*. – 2018. – 16 листоп. – С. 9.

Про участь народного ансамблю «Чарівниця» Брусилівського селищного БК (Житомирська обл.) у IV Всеукраїнському фестивалі родових помість і еко-поселень в Нац. музеї народної архітектури та побуту України (м. Київ, с. Пирогів).

170. Неїжмак В. ...Глядачі не шкодували долонь для оплесків / Василь Неїжмак // *Голос України*. – 2018. – 9 листоп. – С. 9.

Про хід X обласного фестивалю творчості людей із інвалідністю «Сузір'я мрій» у м. Лубнах (Полтавська обл.).

171. Овчаренко Е. На сцені – справжні віртуози / Едуард Овчаренко // *Сл. Просвіти*. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/na-stseni-spravzhni-virtuozu/>.

Про організаторів, учасників і хід II Київ-етно-мюзик-фесту «Віртуози фолку» у Нац. центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім».¹

172. Солоненко М. Польща очима юних художників / Максим Солоненко // *Голос України*. – 2018. – 20 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310262>.

---

¹ Див. також: Житомирщина. 2018. 16 листоп. С. 11. Також доступний: <http://zhytomyrshyna.zt.ua/index.php/2016-05-04-17-27-19/2016-05-04-19-00-38/1682-festyval-startuvav-u-zhytomyri>; Радіо Свобода : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-u-kyjevi-tryvaje-festyval-virtuozy-folku/29607203.html> (дата звернення: 19.12.2018). Назва з екрана.

Про організаторів, хід та урочисте відзначення переможців та учасників конкурсу дитячого малюнка «100-річчя Незалежності Польщі» у Галереї мистецтв Волинської обл. організації НСХУ (м. Луцьк).

173. Шевченко Л. Театральна студія «Ассоль» [Васильківського] районного ЦДЮТ – переможець обласного фестивалю «Театральні обрії – 2018» [м. Біла Церква, Київська обл.]! / Л. Шевченко // Життя і слово. – 2018. – 14 листоп.

174. Шемчук В. Поминали Патріарха Мстислава / Валентина Шемчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 1–7 листоп. – С. 16. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/01/pomynaly-patriarha-mstyslava/>.

Про хід та учасників VI відкритого регіонального фестивалю духовної музики «Небесні перевесла», присвяченого 120-річчю від дня народження Патріарха Української автокефальної православної церкви Мстислава, у м. Полтаві.
Див. № 45, 55, 131.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

175. Омелянчук І. Селянку з Полісся почули аж у Парижі / Інна Омелянчук // Уряд. кур'єр. – 2018. – 28 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/selyanku-z-polissy-pochuli-azh-u-parizhi/>.

Виступ виконавиці народних пісень з.п.к. України Д. Чекур у межах міжнародного проекту «Поліфонія» у Соборі святого Володимира Великого у м. Парижі (Франція).¹

Міжнародні фестивалі свята, конкурси, виставки

176. Вертіль О. Грай, баяне юного майстра / Олег Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2018. – 17 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/graj-bayane-yunogo-majstra/>.

Про перемогу учня Шосткинської ДШМ (Сумська обл.) С. Сапуна у Міжнародному конкурсі баяністів та акордеоністів АссоPremium – 2018 у м. Речица (Білорусь).

177. Кулик О. Їм аплодував Ужгород, їх чекає Італія / Оксана Кулик ; спілкувався М. Кавун // Вінниччина. – 2018. – 14 листоп. – С. 7.

Викладач естрадного співу Вінницької ДМШ № 1 про участь її вихованців у V Міжнародному дитячо-юнацькому фестивалі-конкурсі національних культур та народної творчості «Яскрава країна» (м. Ужгород), творчі досягнення.

178. Лук'яненко О. ...Танцювали заради онкохворих дітей / Оксана Лук'яненко // Голос України. – 2018. – 7 листоп. – С. 9.

---

¹ Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ІПРО»: [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://ipro.kiev.ua/content/avtentichne-ukrayinske-bagatogolossya-nazhivo-pochuyut-u-parizhi> (дата звернення: 15.11.2018). Назва з екрана.

Про хід, учасників і підсумки Міжнародного фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва ім. Н. Скорульської у м. Житомирі.

179. Орлова Л. «Відкриємо серця для доброти» / Леся Орлова // Нове життя. – 2018. – 2 листоп.

Про гала-концерт Міжнародного благодійного фестивалю-конкурсу дитячої та юнацької творчості International Charity Festival «Inna-Brovary» у м. Броварах (Київська обл.), хід, учасників та підсумки фестивалю.

180. Студія сучасного танцю «Art-Line» [з м. Мукачева Закарпатської обл.] привезла нагороди із трьох [міжнародних фестивалів-]конкурсів : [інформація] // Новини Закарпаття. – 2018. – 20 листоп. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_20.11.2018.

181. Хоменко Н. Успішний «Співограй» / Наталія Хоменко // Житомирщина. – 2018. – 13 листоп. – С. 12.

Про учасників та хід XXIII Міжнародного фестивалю-конкурсу «Співограй» (м. Харків), зокрема перемогу зразкового ансамблю народної пісні «Цвіте терен» ДШМ м. Новограда-Волинського (Житомирська обл.).

182. Ярема Г. Наступного року «Дитяче Євробачення» поїде до Польщі: українська виконавиця Дарина Красновецька посіла четверте місце / Галина Ярема // Високий Замок. – 2018. – 27 листоп. – С. 2.

ВИДИ І ЖАНРИ АМАТОРСТВА

ОБРАЗОТВОРЧЕ АМАТОРСТВО

ТА НАРОДНІ ХУДОЖНІ ПРОМИСЛИ

183. Волощук Г. Учні продовжують народні традиції / Галина Волощук // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/uchni-prodovzhuyut-narodni-tradytsiji/>.

Проведення майстер-класів майстрами народного мистецтва (Івано-Франківська обл.) для учнів Коломийської ЗОШ I–III ст. № 1 ім. В. Стефаніка в рамках проекту «Розмаїття традицій Покуття».

184. Трегуб Г. Гуня, гальба, гребінь [Електронний ресурс] / Ганна Трегуб // Тиждень.UA. – 2018. – 28 жовт. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://tyzhden.ua/Culture/221342> (дата звернення: 05.11.2018). – Назва з екрана.

Про народні художні ремесла і необхідність їх розвитку.

185. Шуткевич О. Код клембівської квітки: його упродовж року розшифрували на Вінниччині учасниці етномайстерні «Коло». Чи вдалося? : [про хід і підсумки експедиції з дослідження клембівської вишивки] / Олесь Шуткевич // День. – 2018. – 30 листоп.–1 груд. – С. 9. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/kod-klembivskoyi-kvitky>.

Див. № 109, 131, 163, 172, 239.

Виставки

186. Кавун М. Порадувала земляків картинами / Микола Кавун // Вінниччина. – 2018. – 26 жовт. – С. 7.

Персональна виставка творів самодіяльної художниці Н. В'юник у Оратівському краєзнавчому музеї (Вінницька обл.).

187. Недлінська А. Обласна виставка робіт декоративно-ужиткового мистецтва відкрилася у Кропивницькому [Електронний ресурс] / Анна Недлінська // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41172> (дата звернення: 05.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка «Країна майстрів» робіт декоративно-ужиткового мистецтва в Кіровоградському обл. худож. музеї. До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва.

188. Толстуха Л. Мистецтво майстрів села Крупове Дубровицького району презентували у рівненському музеї [Електронний ресурс] / Лілія Толстуха // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41252> (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка робіт народних майстрів с. Крупове (Дубровицький р-н) у рамках обласної акції «Мистецтво одного села» у Рівненському обл. краєзнавчому музеї.

189. Цвігун Т. Мистецтво Вільшанки у контексті збереження культурної спадщини Поділля / Тетяна Цвігун // Культура і життя. – 2018. – 2 листоп. – С. 4–5.

Про започаткування Вінницьким обл. центром народної творчості і Вінницьким земляцтвом культурно-мистецької акції «Мистецтво одного села» та виставку народного мистецтва с. Вільшанки (Крижопільський р-н) у Нац. музеї літератури України (м. Київ).

190. Шокіна К. [Виставка] «Майстри барвистої палітри» від [художниць-аматорів] Магдалини Березанич та Івана Чепи [у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту] / Ксенія Шокіна // Новини Закарпаття. – 2018. – 6 листоп. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_6.11.2018.

Персоналії

191. Малиношевська С. Господар, майстер і митець / Світлана Малиношевська // Сумщина. – 2018. – 22 листоп. – С. 6.

Творчий портрет самодіяльного художника, майстра різьблення по дереву, коваля О. Менишуна з с. Тулиголове (Кролевецький р-н, Сумська обл.).

192. Мельник В. Шедеври з дерева / Вікторія Мельник // Вінниччина. – 2018. – 24 жовт. – С. 6.

Творчий портрет майстра з випалювання картин Ю. Березіна з смт Теплика (Вінницька обл.).

МУЗИЧНЕ АМАТОРСТВО

193. Поп Ф. [Самодіяльній народній] Чоловічій капелі «Боян» [з м. Ужгорода] виповнилося 55! / Федір Поп // Новини Закарпаття. – 2018. – 20 листоп. – Також доступний: https://issuu.com/novini/docs/novini_20.11.2018.

Історія створення та творчість капели «Боян».

194. Приходьте 16 грудня у ПК «Титан»! : [ред. ст.] // Запоріж. правда. – 2018. – 22 листоп. – С. 12. – Також доступний: https://issuu.com/377083/docs/zp_22_11_2018.

Про творчість народного ансамблю запорізької поліції «Пернач».

Див. № 159, 160, 162, 164, 165, 168–170, 174, 181, 241.

Персоналії

195. Кравчук Н. Маленький волинянин співом вразив міжнародне журі / Наталія Кравчук // Високий Замок. – 2018. – 20 листоп. – С. 4. – Також доступний: <https://wz.lviv.ua/news/380817-malenkyi-volynianyn-spivom-vrazyv-mizhnarodne-zhuri>.

Про юного співака М. Ткачука з м. Турійська (Волинська обл.), його участь та перемогу на міжнародних та всеукраїнських конкурсах і фестивалях.

196. Сомова Є. Хоч не бачив палички диригента, але як заспівав! / Євгенія Сомова // Волинь-нова. – 2018. – 8 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://www.volyn.com.ua/news/115169-khoch-ne-bachyv-palychky-dyryhenta-ale-iak-zaspivav>.

Творчий портрет самодіяльного співака В. Сукача із смт Турійська (Волинська обл.).

ТЕАТРАЛЬНЕ АМАТОРСТВО

197. Прем'єра легендарного бродвейського мюзиклу «Співаючи під дощем» за участі дітей 9–16 років [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/premyera-legendarnogo-brodveiskogo-myuzikla-spivayuchi-pid-doshchem-za-uchastyu-ditei-9-16-r> (дата звернення: 23.11.2018). – Назва з екрана.

Прем'єра бродвейського мюзиклу «Співаючи під дощем», адаптованого для дітей, музично-театральної студії «Бродвей Kids» на сцені Київського муніципального акад. театру опери та балету для дітей та юнацтва.

Див. № 172.

ХОРЕОГРАФІЧНЕ АМАТОРСТВО

198. Куць Т. «Олекса – плюс» підтвердив почесне звання / Тетяна Куць // Нове життя. – 2018. – 2 листоп.

Творчий портрет зразкового художнього колективу ансамблю народного танцю «Олекса – плюс» при Броварському районному центрі дитячої та юнацької творчості (Київська обл.).

Див. № 178, 180.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА. АРХІВНА СПРАВА

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

199. Україна. Кабінет Міністрів. Про утворення Організаційного комітету та затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 100-річчя з дня заснування державного підприємства «Державне спеціалізоване видавництво художньої літератури "Дніпро"» : розпорядження від 14 листоп. 2018 р. № 851-р. // Уряд. кур'єр. – 2018. – 23 листоп. – С. 9.

200. Арсеньєва Т. Книга: право на праздник / Тина Арсеньєва // Веч. Одесса. – 2018. – 13 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/tema-dnya/41514.php>.

Про учасників, програму та підсумки виїзного зонального фестивалю пам'яті М. Грушевського «Безмежність української книжки» у смт Любашівці (Одеська обл.). Організатор – Одеська ОУНБ ім. М. Грушевського за підтримки Українського культурного фонду.

201. Бажан О. Документальні артефакти Революції / Ольга Бажан // Голос України. – 2018. – 21 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310325>.

Директор Центрального держ. архіву громадських об'єднань України (м. Київ) про збирання та збереження документальних свідчень, пов'язаних із подіями Революції Гідності.

202. Берковський В. Владислав Берковський: Потрібен єдиний банк інформації про Голодомор... / Владислав Берковський ; [розмовляла] Я. Музиченко // Україна молода. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3387/188/128088/>.

Директор Центрального держ. кінофотофоноархіву України ім. Г. Пшеничного (м. Київ), джерелознавець, історик про досягнення та проблеми очолюваної установи, стан збереження візуальних джерел 1930-х років в Україні.

203. Визначено переможців конкурсу «Краща книга України» [Електронний ресурс] : [інформація] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2018/11/21/viznacheni-peremozhtsi-konkursu-krashha-kniga-ukrayini/> (дата звернення: 22.11.2018). – Назва з екрана.

204. Віценя Л. «Краща книга Полтавщини»: мозаїка інтелектуального і культурного життя краю / Лідія Віценя // Зоря Полтавщини. – 2018. – 13 листоп.

– С. 1. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/krashha-kniga-poltavshhini-mozaika-intelektualnogo-i-kulturnogo-zhittja-kraju/>.

Підсумки обласного конкурсу «Краща книга Полтавщини», нагородження переможців у Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського.¹

205. Грищенко Т. Центр громади – бібліотека! / Тетяна Грищенко // Сумщина. – 2018. – 1 листоп. – С. 6. – Також доступний: http://www.websu.info/wp-content/uploads/2018/import/pdf/2018_44.pdf.

Про школу професійної майстерності бібліотекаря «Трансформація бібліотек в умовах об'єднаних територіальних громад» у Сумській ОУНБ.

206. Кривоніс М. Запорізька толока милує око / Максим Кривоніс // Літ. Україна. – 2018. – 8 листоп. – С. 1.

Про хід і підсумки «Запорізької книжкової толоки» в обласному центрі.

207. Кулієва Т. В. Корпоративна культура як чинник формування іміджу бібліотеки / Т. В. Кулієва // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 188–190.

208. Міщенко Т. Репресований «за вірш» / Тетяна Міщенко // Україна молода. – 2018. – 28 листоп. – С. 3. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3392/164/128435/>.

Про створення видавництвом «Discursus» за підтримки Укр. культурного фонду проекту «Тарас Мельничук. Віртуальний музей-архів», присвяченого пам'яті поета Т. Мельничука (1938–1995).

209. Наугольнова С. Б. Проектна діяльність бібліотек як фактор підвищення ефективності послуг / С. Б. Наугольнова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 190–192.

210. Оголосили підсумки книжкової премії «Еспресо: вибір читачів» [Електронний ресурс] : [інформація] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: [http://litakcent.com/2018/11/22/ogolosili-pidsumki-knizhkovoyi-premiyi-espresso-vibir-chitachiv/](http://litakcent.com/2018/11/22/ogolosili-pidsumki-knizhkovoyi-premiyi-espreso-vibir-chitachiv/) (дата звернення: 23.11.2018). – Назва з екрана.

211. Пристай Г. І. Електронні ресурси бібліотеки як складова культурно-мистецького простору регіону / Г. І. Пристай // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури,

---

¹ Див. також: Голос України. 2018. 14 листоп. С. 9. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310022>.

Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 177–179.

212–213. Публікації про Голодомор у діаспорних виданнях опублікував на виставці архів зарубіжної українки [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41246> (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Документальна онлайн-виставка «Україна в смертельних обіймах голоду (на шпальтах українських діаспорних видань 1932–1933 рр.)», підготовлена Центральним держ. архівом зарубіжної українки (м. Київ). До 85-х роковин Голодомору в Україні.

214. У Києві привернули увагу до проблем дитячої періодики [Електронний ресурс] : [інформація] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: (дата звернення: 13.11.2018). – Назва з екрана.

Про мету і програму I Всеукраїнського форуму «Дитячим дотиком пера» у м. Києві.

215. Щодня друковані книжки читає лише 8% українців [Електронний ресурс] : [інформація] // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2018/11/27/shhodnya-drukovanii-knizhki-chitaye-lishe-8-ukrayintsiv/> (дата звернення: 28.11.2018). – Назва з екрана.

Результати досліджень практик читання в Україні в рамках проекту «Ukrainian Reading and Publishing Data 2018».

216. Ян Чен. Бібліотека як економічна складова регіонального кластеру творчих індустрій / Ян Чен // Культурологія та соціальні комунікації : інноваційні стратегії розвитку: матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 192–193.

Див. № 38, 136, 288.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

217. Вовк Т. Ярмаркова осінь у Белграді [Електронний ресурс] / Тетяна Вовк // ЛітАкцент : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2018/11/05/yarmarkova-osin-u-belgradi/> (дата звернення: 06.11.2018). – Назва з екрана.

Нотатки з Белградського книжкового форуму, на якому було представлено Український стенд.

218. Матюх О. «Имена Одесской киностудии» / Оксана Матюх // Веч. Одесса. – 2018. – 13 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41509.php>.

Про передання бібліотеці м. Варна (Болгарія) серії книжок колишнього головного редактора Одеської кіностудії, нині директора ЦБС м. Одеси для дітей Г. Лазарєвої.

219. Орлова Ю. Юлія Орлова, видавництво Vivat: «Контрафакт російської книжки дуже б'є по українських видавцях» [Електронний ресурс] / Юлія Орлова ; [розмовляла] К. Толокольнікова // Детектор Медіа [інтернет-видання]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://detector.media/infospace/article/142699/2018-11-20-yuliya-orlova-vidavnistvo-vivat-kontrafakt-rosiiskoi-knizhki-duzhe-be-po-ukrainskikh-vidavtsyakh/> (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.

Генеральний директор про роботу видавництва «Vivat» (м. Харків), чому важливо видавати українських авторів, навіщо галузі податкові пільги та як на неї впливає контрабанда й контрафакт російської книжки.

220. Чорна С. Найбільший у країні фонд рукописної й книжкової спадщини та аналітичний центр / Світлана Чорна // Голос України. – 2018. – 10 листоп. – С. 1, 14. – Також доступний: http://www.golos.com.ua/article/309871?fbclid=IwAR3IGxovmlR_IQ-SvqNPm97Lak8gn10IwNdhUNLc609mqPAeO_vZ1VnxLA.

Про хід та учасників Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація», присвяченої 100-річчю від часу заснування НБУВ (м. Київ).

221. Чотири вітчизняні видавництва [представлені] на [міжнародному Віденському книжковому] ярмарку Австрії : [інформація] // Голос України. – 2018. – 10 листоп. – С. 6. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309878>.

222. Шендрик О. О. Питання міжнародного співробітництва в бібліотечно-інформаційній сфері в працях українських науковців / О. О. Шендрик // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 29–31.

223. Щигельский М. Легкомысленный мейнстрим. Польский писатель Марцин Щигельский – о книгах для подростков и литературе как инструменте [Електронний ресурс] / Марцин Щигельский ; [розмовляла] А. Платонова // Фокус. – 2018. – 9 жовт. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://focus.ua/culture/408711-knigi-dlya-lyudej-budushhego.html> (дата звернення: 05.11.2018). – Назва з екрана.

Польський письменник про презентацію своєї книги «Театр невидимих дітей» українською на XXV Міжнародному книжковому фестивалі BookForum у м. Львові.

МЕРЕЖА ТА ТИПИ БІБЛІОТЕК

Національні бібліотеки

224. Колесникова В. «Українська мова – духовна основа народу» / Валентина Колесникова // Веч. Одесса. – 2018. – 13 нояб. – Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41495.php>.

Виставка до Дня української писемності та мови в Одеській нац. наук. бібліотеці.¹

225. Котенок В. «Діалоги» в... бібліотеці / Вікторія Котенок // День. – 2018. – 29 листоп. – С. 6. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/dialogy-v-biblioteci>.

Прем'єра вистави-променаду «Діалоги» театральної компанії U!Zahvati (режисер-постановник П. Бараніченко) у Нац. бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ).

Див. № 220.

Наукові бібліотеки

Див. № 220.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

226. Макаренко О. Гортаючи сторінки життя... / Олександр Макаренко // Зоря Полтавщини. – 2018. – 16 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/gortajuchi-storinki-zhittja/>.

Вечір пам'яті краєзнавця, журналіста І. Наливайка (1923–2017) у Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського.

227. Степовий В. Жити без страху / Володимир Степовий // Житомирщина. – 2018. – 16 листоп. – С. 12.

Відкриття виставки фотопортретів І. Кульбовської «Відродження: жінки, які подолали домашнє насильство» у Житомирській ОУНБ ім. О. Ольжича.

228. Шуткевич О. У Вінниці представили раритетні філософські трактати від XVI до XX століття (фото) [Електронний ресурс] / Олеся Шуткевич // Культура : [медіапортал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: (дата звернення: 14.11.2018). – Назва з екрана.

Книжкова експозиція «Філософські трактати» у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

229. Яловегіна Г. Такі різні й такі рідні / Ганна Яловегіна // Зоря Полтавщини. – 2018. – 9 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/taki-rizni-j-taki-ridni/>.

---

¹ Див. також: Веч. Одесса. 2018. 6 нояб. Також доступний: <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/41465.php>.

Творчий вечір мистецького дуету О. і М. Олійник-Локай із м. Миргорода (Полтавська обл.) у клубі шанувальників поезії «Фокус» при Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського.

Див. № 132, 200, 204, 231.

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ.

ЦЕНТРАЛІЗОВАНІ БІБЛІОТЕЧНІ СИСТЕМИ

230. Бережна К. С. Реформування системи публічних бібліотек України в умовах децентралізації / К. С. Бережна // *Культурологія та соціальні комунікації : інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.)* / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 172–174.

231. Стрельник И. Харьковские библиотекари пишут материалы в «Википедию» [Електронний ресурс] / Ирина Стрельник // *Веч. Харьков.* – 2018. – 11 нояб. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/151165/> (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Про конкурс «ВікіХарківщина – 2018» для працівників і користувачів публічних бібліотек, організований Управлінням культури і туризму Харківської ОДА, обласною науковою бібліотекою та ГО «Вікімедіа Україна».

Міські бібліотеки

232. Безушко Е. Литературному музею на Потёмкинской – 5 лет! / Елизавета Безушко // *Веч. Николаев.* – 2018. – 29 сент.–2 окт. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35809>.

Урочисті заходи з нагоди 5-річчя з часу створення Літературного музею Центральної міської бібліотеки ім. М. Кропивницького м. Миколаєва.

233. Вертіль О. Картина буття діаспори / Олександр Вертіль // *Уряд. кур'єр.* – 2018. – 2 листоп. – С. 16. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/kartina-buttya-diaspori/>.

Про презентацію тритомної «Історії української діаспори» С. Козака у Миргородській міській бібліотеці для дорослих ім. Д. Гурамішвілі (Полтавська обл.).

234. Жовнір Н. Андрій Кокотюха писатиме ретро-роман про Полтаву / Наталія Жовнір // *Зоря Полтавщини.* – 2018. – 20 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/andrij-kokotjuha-pisatime-retro-roman-pro-poltavu/>.

Про хід літературної зустрічі з письменником А. Кокотюхою у Полтавській міській бібліотеці-філії № 4.

235. Жовнір Н. Виряджали жінки козаків у похід... / Наталія Жовнір // *Зоря Полтавщини.* – 2018. – 9 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/virjadzhali-zhinki-kozakiv-u-pohid/>.

Зустріч із художником, кобзарем, майстром народних інструментів І. Новобранцем у Полтавській міській бібліотеці № 5.

236. Убрать преграды и барьеры / информ. ред. // Веч. Николаев. – 2018. – 15–18 сент. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35684>.

Презентація спеціального проекту «Право на повноцінне життя особливих дітей Миколаївщини та їхніх родин» у Миколаївській центральній міській бібліотеці ім. М. Кропивницького.

237. Фтомова І. Бранець Десни і Слова / Інеса Фтомова // Десн. правда. – 2018. – 25 жовт. – С. 8.

Презентація книги письменника В. Ворони «Відступник» у Чернігівській міській бібліотеці ім. М. Коцюбинського.

238. Чупак Л. Журавлиний спів побратимів з Криму / Людмила Чупак // Сл. Просвіти. – 2018. – 1–7 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/01/zhuravlynyj-spiv-pobratymiv-z-krymu/>.

Зустріч з письменниками Криму у Білоцерківській центральній міській бібліотеці (Київська обл.).

Див. № 105.

Районні бібліотеки

239. Вербецький В. Не просто книгосховище, а центр дозвілля дітей / Василь Вербецький // Вінниччина. – 2018. – 26 жовт. – С. 5.

Про діяльність культурно-мистецьких гуртків для дітей при Бершадській центральній районній бібліотеці (Вінницька обл.).

240. Кошелева Л. Відчуй красу і силу слова / Людмила Кошелева // Нове життя. – 2018 – 2 листоп.

Прохід та учасників вечора поетичного слова у Броварській центральній районній бібліотеці (Київська обл.).

Сільські бібліотеки

Див. № 359.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

241. Горицвіт Р. Музика душі / Рада Горицвіт // Житомирщина. – 2018. – 26 жовт. – С. 7.

Творчий вечір журналістки, співачки Н. Міжигурської «Для тебе, Україно, співаю і живу» у рамках акції «Синьо-жовтень» у Житомирській обл. бібліотеці для юнацтва.

242. Горицвіт Р. Щоб не зів'янув таланту цвіт / Рада Горицвіт // Житомирщина. – 2018. – 6 листоп. – С. 9.

Про збірку поезії та прози «Натхненні юністю», видану Житомирською обл. бібліотекою для юнацтва.

243. Хоменко Ю. Федько-прибулець та інші герої Сергія Гридіна / Юлія Хоменко // Зоря Полтавщини. – 2018. – 20 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/fedko-pribulec-ta-inshi-geroi-sergija-gridina/>.

Зокрема, про зустріч із письменником С. Гридіним у Полтавській обл. бібліотеці для юнацтва ім. Олесь Гончара в рамках бібліотечного проекту «Українські акценти».

244. Шаган С. Сумна сповідь моєї Вітчизни / Світлана Шаган // Сл. Просвіти. – 2018. – 29 листоп.–5 груд. – С. 5. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/28/sumna-spovid-mojeji-vitchyzny/>.

Культурно-мистецькі заходи в рамках Дня бібліографії «Дзвони пам'яті» в Івано-Франківській обл. бібліотеці для юнацтва.

Інші види бібліотек

245. Соляник А. А. Сучасні тренди розвитку наукових бібліотек вітчизняних університетів / А. А. Соляник // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 163–164.

Див. № 246.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Бібліотечні фонди, їх обробка та збереження. Архівні фонди

246. Чередник Л. Рідкісні книги у фонді бібліотеки (на прикладі НТБ ПОЛТНТУ [Науково-технічної бібліотеки Полтавського національного технічного університету] імені Юрія Кондратюка) / Людмила Чередник // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 2. – С. 59.

Див. № 248.

Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів. Інтернет-технології в бібліотеці

247. Жалко Т. Електронні журнали як об'єкт сучасних бібліотечних інновацій / Тетяна Жалко, Наталія Лящук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 2. – С. 52–58.

248. Колоскова Г. В. Хмарні технології як засіб збереження фондів бібліотек / Г. В. Колоскова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 239–241.

249. Мар'їна О. Ю. Цифрова модернізація українських бібліотек / О. Ю. Мар'їна // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії

розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 164–166.

250. Рєдька К. Ю. Прикладні аспекти ІТ та інтернет-технологій управління документальною комунікацією / К. Ю. Рєдька // Культурологія та соціальні комунікації : інноваційні стратегії розвитку: матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 193–196.

251. Толочко А. Ю. Виртуальні справки: опыт применения интернет-технологий в отечественных и зарубежных библиотеках / А. Ю. Толочко, Н. С. Тюркеджи // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: Шейко В. М. та ін.; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, 2017. – С. 187–188.

Див. № 211.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

252. «Art (co)archive»: в Одесі, в Харкові та Києві відбудеться презентація онлайн-архіву сучасного мистецтва [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/art-coarchive-v-odesi-kharkovi-ta-kiyevi-vidbudetsya-prezentatsiya-onlain-arkhivu-suchasnogo> (дата звернення: 27.11.2018). – Назва з екрана.

Про створення Музеєм сучасного мистецтва Одеси і Харківською муніципальною галереєю проекту онлайн-архіву «art (co)archive», в якому будуть представлені твори й архівні документи з фондів і колекцій закладів.

253. Буланова Н. Радянське минуле в музеї. Переосмислення [Електронний ресурс] / Наталя Буланова // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41216> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Міждисциплінарний круглий стіл на тему «Радянське минуле в музеї. Переосмислення» у рамках проекту «Культ чи культура. Школа музейних компетенцій» в Музеї історії м. Кам'янське (Дніпропетровська обл.).

254. Вертіль О. Із трактором на постаменті / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2018. – 23 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/iz-traktorom-na-postamenti/>.

Про відкриття краєзнавчого музею у с. Ворожба (Лебединський р-н, Сумська обл.).

255. Гайдамака А. «У музеї хочу показати "червоний терор" проти України за сто років» / Анатолій Гайдамака ; [спілкувався] Т. Здоровило // Україна молода. – 2018. – 20 листоп. – С. 10–11. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3388/188/128184/>.

Народний художник України про перипетії, пов'язані з будівництвом за його проектом Меморіалу жертв Голодомору у м. Києві, творчу діяльність.

256. Головченко Н. Леонід Кисельов: Я постою у края бездны и вдруг пойму, сломясь в тоске, что всё на свете – только песня на украинском языке... / Ніна Головченко // Укр. літ. газ. – 2018. – 2 листоп. – С. 20.

Про хід та учасників вечора пам'яті поета Л. Кисельова (1946–1968), організованого видавництвом «Ярославів Вал», у Нац. музеї літератури України (м. Київ).

257. Гумницька Н. In memorium у Бортятині / Наталя Гумницька // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 13. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/in-memorium-u-bortyatyni/>.

Про хід та учасників вечора пам'яті письменника, громадського діяча з.д.м. України Р. Лубківського (1941–2015) у Музеї-садибі родини Антоничів (філії Львівського музею історії релігії) у с. Бортятині (Мостиський р-н, Львівська обл.).

258. Для шанувальників наукових відкриттів... : до 100-річчя НАН України в [Національному науково-]природничому музеї готують велику пізнавальну програму : [інформація] // День. – 2018. – 28 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/dlya-shanuvalnykiv-naukovyh-vidkryttiv>.

259. Катеринич А. Ювілейне свято скарбниці народного мистецтва в Шаргороді / Антоніна Катеринич // Вінниччина. – 2018. – 7 листоп. – С. 9.

Про Шаргородський районний музей образотворчого мистецтва (Вінницька обл.) та святкування 30-річчя його створення.

260. Кирей Р. І «Лускунчик», і «Лебедине озеро» / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 15 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/i-luskunchik-i-lebedine-ozero/>.

Заходи пам'яті композитора П. Чайковського у Літературно-меморіальному музеї О. Пушкіна та П. Чайковського (м. Кам'янка, Черкаська обл.).

261. Крижанівська М. Працівники львівського музею [Нац. музею ім. Андрея Шептицького у Львові] розробили віртуальну гру «Створи ікону» [Електронний ресурс] / Марічка Крижанівська // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/pratsivniki_lvivskogo_muzeyu_rozrobili_virtualnu_gru_stvori_ikonu_n1470902 (дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

262. Лазуркевич С. Село посеред міста [Електронний ресурс] / Софія Лазуркевич // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/selo_posered_mista_n1469198 (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Про Музей народної архітектури і побуту у Львові ім. К. Шептицького та найцікавіші його експонати.

263. Лук'янчук Г. [Презентація англomовної версії збірника Міжнародної науково-практичної конференції] «Голодомор 1932–1933 років: втрати української нації» [у Нац. музеї «Меморіал жертв Голодомору», м. Київ] / Георгій Лук'янчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 2. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/holodomor-1932-1933-rokiv-vtraty-ukrajinskoji-natsiji/>.

264. Малімон Н. Виставкою з врятованих скарбів палацу Радзивіллів в Олиці / Наталія Малімон // День. – 2018. – 9–10 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vystavkoju-z-vryatovanyh-skarbiv-palacu-radzyvilliv-v-olyci>.

Про мистецькі заходи з нагоди ювілею Художнього музею м. Луцька (відділу Волинського краєзнавчого музею), зокрема виставковий проект «Мистецькі скарби Олицького палацу». До 45-річчя від дня заснування музею.

265. Марухняк Й. Фотозгадка – зі стародруком... / Йосип Марухняк // День. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 13. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/poshta-dnya/fotozgardka-zi-starodrukrom>.

Про відкриття культурного комплексу «Бібліотеки Анатолія Недільського», що включає і музеї, у с. Скнилів (Золочівський р-н, Львівська обл.) та її фонди.

266. Міщенко Т. Дві сестри і брат не вижили / Тетяна Міщенко // Україна молода. – 2018. – 6 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181106/281706910693710>.

Про проект «Усна історія Голодомору» Нац. музею «Меморіал жертв Голодомору» (м. Київ).

267. Міщенко Т. Ода Катерині / Тетяна Міщенко // Україна молода. – 2018. – 14 листоп. – С. 12. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3386/164/128033/>.

Про культурно-мистецькі заходи в рамках програми «Білокурівський листопад» у Нац. музеї укр. народного декоративного мистецтва (м. Київ). До 118-ї річниці від дня народження н.х. УРСР К. Білокур (1900–1961).¹

---

¹ Див. також: Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: <http://ipro.kiev.ua/content/kulturno-mistetska-programa-«bilokurivskii-listopad»-0> (дата звернення: 12.11.2018). Назва з екрана.

268. Національний [меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні] – Музей Революції Гідності оприлюднив програму заходів до 5-ї річниці Революції Гідності [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41224> (дата звернення: 19.11.2018). – Назва з екрана.

269. Неживий О. Літературний музей у Мануйлівці: сьогодні й завтра / Олексій Неживий // Зоря Полтавщини. – 2018. – 6 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://zorya.poltava.ua/literaturnij-muzej-u-manujlivci-sogodni-j-zavtra/>.

З історії створення Мануйлівського літературно-меморіального музею М. Горького (Козелещинський р-н, Полтавська обл.), а також про українських письменників, життєві та творчі шляхи яких пов'язані із селом, та необхідність створення літературно-краєзнавчого музею обласного рівня на базі сільського музею.

270. Неїжмак В. Кобзарі – сучасникам / Василь Неїжмак // Голос України. – 2018. – 28 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/87014>.

Презентація сучасної версії книги «Портрети українських кобзарів Опанаса Сластьона» (1961) у Полтавському краєзнавчому музеї ім. В. Кричевського, творчий шлях художника, архітектора, мистецтвознавця, етнографа О. Сластьона (1855–1933).¹

271. Неїжмак В. ...Музей [у с. Жоржівка Шишацького р-ну Полтавської обл.] створили односельці – учасники АТО / Василь Неїжмак // Голос України. – 2018. – 7 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/85744>.

272. Овчаренко Е. Музичний світ Соломії Крушельницької / Едуард Овчаренко // Сл. Просвіти. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 15. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/22/muzychnyj-svit-solomiji-krushelnytskoji/>.

Презентація книги «Оперний світ Соломії Крушельницької» (видавництво «Апріорі», м. Львів, 2018) у Музично-меморіальному музеї С. Крушельницької (м. Львів) у рамках Театрально-музейного форуму «Театр\$Музей: взаємо-ДІЯ».

273. Оголошення конкурсу мініпроектів для музеїв Донецької та Луганських областей у рамках проекту «Музей відкрито на ремонт» [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/content/ogoloshennya-konkursu-mini-proektiv-dlya-muzeyiv-donetskoyi-ta-luganskikh-oblastei-v-ramka-0> (дата звернення: 22.11.2018). – Назва з екрана.

Про прес-конференцію в Українському кризовому медіацентрі (м. Київ) організаторів конкурсу.

---

¹ Див. також: Україна молода. 2018. 27 листоп. С. 12. Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3391/164/128403/>

274. Пархоменко Л. «Живу, аби писати. Пишу, щоби жити. Й увічнювати життя» / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2018. – 18 жовт. – С. 9.

Презентація нових творів письменника О. Брика у Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику М. Коцюбинського.

275. Передерій І. Сучасна музейна комунікація в Україні та світі: стан і перспективи розвитку / Ірина Передерій, Наталія Білан // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 2. – С. 72–79.

276. Презентація ГІС [геоінформаційної системи] «Місця масового поховання жертв Голодомору-геноциду» [Нац. музеєм «Меморіал жертв Голодомору», м. Київ] [Електронний ресурс] : [інформація] // Інформ. агенція культурних індустрій «ПРО» : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://ipro.kiev.ua/content/prezentatsiya-gis-«mistsya-masovogo-pokhovannya-zhertv-golodomoru-genotsidu»> (дата звернення: 22.11.2018). – Назва з екрана.

277. Стецюк В. «Криворізька зірка Колачевських» / Володимир Стецюк // День. – 2018. – 1 листоп. – С. 5. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobysci/kryvorizka-zirka-kolachevskyyh>.

Презентація книги О. Мельника та І. Стеблини «Криворізька зірка Колачевських» у Криворізькому історико-краєзнавчому музеї (Дніпропетровська обл.).

278. Стражник Л. Музейні скарби оцінили / Людмила Стражник // Голос України. – 2018. – 28 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310606>.

Про здобуття відзнаки «Найкращий каталог музейних колекцій» V Всеукраїнського фестивалю «Музей та виклики часу» (м. Дніпро) науково-мистецьким виданням «Скарби Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського», підготовленим колективом музею (м. Коломия, Івано-Франківська обл.).

279. Толстуха Л. Оперний співак Курт Оллман відвідав рівненський музей [Електронний ресурс] / Лілія Толстуха // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41249> (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Про відвідання американським співаком К. Оллманом, учасником проекту «American Voices» (присвяченого 100-річчю американського композитора, диригента Л. Бернстайна, чий батьки мешкали до 1918 р. у м. Рівному), Рівненського обл. краєзнавчого музею.

280. Фещенко Є. Найкращі дівчата на Гончарівці / Євдокія Фещенко // Україна молода. – 2018. – 27 листоп. – С. 12. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3391/164/128405/>.

Про обговорення книги А. Парамонова «Історія роду Квіток» у Харківському літературному музеї. До 240-річчя від дня народження письменника і культурно-громадського діяча Г. Квітки-Основ'яненка (1778–1843).

281. Шуткевич О. У гості до мамонта Вінні / Олеся Шуткевич // День. – 2018. – 8 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/u-gosti-do-mamonta-vinni>.

Про інтерактивну екскурсію «Мамонт Вінні та його друзі. Подорож у далеке минуле» у Вінницькому обл. краєзнавчому музеї.

282. Ющенко Ю. Віктор Ющенко: Місія героїв – працювати не на минуле, а на завтрашнє / Віктор Ющенко ; [розмовляла] Л. Тесленко // Україна молода. – 2018. – 7 листоп. – С. 6–7. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3381/180/127812/>.

Третій Президент України про відновлення Нац. історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» (м. Батурин, Бахмацький р-н, Чернігівська обл.), національну пам'ять та ідею встановлення пам'ятника гетьману України І. Мазені на території заповідника.

283. Яновський С. Козацька гармата готова стрільнути... / Сергій Яновський // Голос України. – 2018. – 29 листоп. – С. 8.

Про відкриття Музею українського козацтва у м. Нова Каховка (Херсонська обл.).

Див. № 5, 19, 32, 42, 88, 127, 168, 186, 188, 189, 208, 232.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

284. Україна. Закони. Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» : Закон України [від] 18 жовт. 2018 р. № 2598–VIII // Уряд. кур'єр. – 2018. – 9 листоп. – С. 4; Голос України. – 2018. – 9 листоп. – С. 11.

285. Рижков В. За закритими дверима : у Дніпровському національному історичному музеї імені Дмитра Яворницького міняють керівництво / Вадим Рижков // День. – 2018. – 22 листоп. – С. 10. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/za-zakrytymy-dveryma>.

Про конкурс на заміщення посади директора музею, претендентів, перемогу бізнес-леді Ю. Песчанської та неоднозначне ставлення громадськості до неї.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

286. Біла А. «Скорботна Богородиця» [з приватної колекції] : у Національний музей [Т.] Шевченка [м. Київ] з Латвії прибула друга ікона Честахівського / Андріана Біла // День. – 2018. – 22 листоп. – С. 7. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/skorbotna-bogorodysya>.

А також про творчий шлях художника Г. Честахівського (1820–1893) та унікальність ікони.

287. До 25-річчя Музею волинської ікони в Луцьку: XXV [Міжнародна] наукова конференція [«Волинська ікона: дослідження та реставрація»] та виставка «Врятована сакральна спадщина Волині» [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41165> (дата звернення: 02.11.2018). – Назва з екрана.

288. Кириленко О. Євангеліє Анни Ярославни, назване Реймським, повертається додому. Через 1000 літ / Олексій Кириленко // Голос України. – 2018. – 13 листоп. – С. 8. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309959>.

Про підготовку у рамках проекту «Повертаємо культурну спадщину» Національним заповідником «Софія Київська» та столичним видавництвом «Горобець» до друку повного видання Реймського Євангелія XI та XIV століть, яке зберігається у бібліотеці м. Реймса (Франція), за фінансової підтримки Благодійного фонду В. Продивуса.

Див. № 299.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕІВ

Музейні фонди

289. Козирева Т. Секрет «мужньої розкладайки» / Тетяна Козирева // День. – 2018. – 22 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/taum-aut/sekret-muzhnoyi-rozkladayku>.

Про історію експоната – чоловічої ширми (кінець XIX – поч. XX ст.ст.) з постійної експозиції Музею етнографії та художнього промислу (м. Львів).

290. Рижков В. Придніпров'я відкриває свої історичні загадки : нинішнього року головний фонд Дніпровського історичного музею ім. Д. Яворницького поповнився більш ніж на 200 експонатів / Вадим Рижков // День. – 2018. – 13 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayinu/prydniprovyua-vidkryvaye-svoyi-istorychni-zagadky>.

291. Юркова О. Музею етнографічні експонати дарують учителі / Олександра Юркова // Голос України. – 2018. – 16 листоп. – С. 9.

Про формування фонду майбутнього Гоцанського історико-етнографічного музею «Погорина» (Рівненська обл.).

Див. № 41, 43, 265, 338.

Виставкова діяльність, експозиції

292. Антоненко А. Династія: Сиротенко-Вовк / Аліса Антоненко // День. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 24. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/ru/photo/dinastiya-sirotenko-vovk>.

Виставка «4XL. Олександр Сиротенко. Надія Сиротенко. Олександр Вовк. Сергій Вовк» у рамках музейного проекту «Сімейна художня традиція» у Нац. музеї «Київська картинна галерея».

293. Барановська К. Вирване коріння – правда про «трудодневий рай» / Катерина Барановська // *Голос України*. – 2018. – 24 листоп. – С. 5. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310471>.

Про документальний проект «Вирване коріння», присвячений примусовим переселенням українців у 1944–1951 рр., у Меморіальному комплексі «Нац. музей історії України у Другій світовій війні» (м. Київ).

294. Вертіль О. Лебедин музейно-виставковий / Олександр Вертіль // *Уряд. кур'єр*. – 2018. – 28 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/lebedin-muzejno-vistavkovij/>.

Виставка «Становлення музейної справи на Сумщині. Никанор Онацький: історія, факти, документи, творчість» у Лебединському міському худож. музеї ім. Б. Руднева (Сумська обл.). До 100-річчя з часу заснування музею.

295. Виставку до 100-річчя Першої світової війни відкрили у Рівному [Електронний ресурс] : [інформація] // *Prostir.museum* : [портал]. – Текст і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41208> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка «Відома і невідома війна. До 100-річчя завершення бойових дій Першої світової війни 1914–1918 рр.» у Рівненському обл. краєзнавчому музеї.

296. Галаур В. Трагедія народу очима дизайнерів-графіків / Володимир Галаур // *Уряд. кур'єр*. – 2018. – 24 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/tragediya-narodu-ochima-dizajneriv-grafikov/>.

Виставка пам'яті жертв Голодомору «Чорна рілля» плакатів художників – членів Міжнародної асоціації дизайнерів-графіків «4-й блок» – у рамках Всеукраїнської акції «Запали свічку» у Харківському худож. музеї.

297. Горішнянська О. Історія, яка прикрашає, і зразки скіфського звіриного стилю у музейних вітринах / Олена Горішнянська // *Україна молода*. – 2018. – 21 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181121/281685435888544>.

Виставка «Прикраси України» у Нац. музеї історії України (м. Київ).

298. Загатянська М. «Сріберна Земля» імені Василя Тегзи тепер у «Паланку» / Марта Загатянська / *Новини Закарпаття*. – 2018. – 23 жовт. – Також доступний: <http://novzak.uz.ua/news/sriberna-zemlya-imeni-vasilya-tegzi-teper-u-palanku/>.

Відкриття експозиційної кімнати з колекцією старожитностей приватного історико-краєзнавчого музею «Сріберна Земля» ім. В. Тегзи (с. Грушово, Тячівський р-н) у Мукачівському історичному музеї (Закарпатська обл.).

299. Карпенко О. До 90-річного ювілею Будинку-музею Тараса Шевченка / Ольга Карпенко // Сл. Просвіти. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 16. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/do-90-richnoho-yuvileyu-budynku-muzeyu-tarasa-shevchenka/>.

Про відкриття та експонати виставки «Будинку-музею Тараса Шевченка – 90 років. Сторінки історії» та міжнародну науково-практичну конференцію у приміщенні музею.¹

300. Клименко Ю. Легенда исторического музея / Юлия Клименко // Днепр веч. – 2018. – 23 окт. – С. 12.

Виставка «Чарівний світ... Валентина Бекетова», присвячена пам'яті співробітниці, науковця, у Дніпропетровському нац. історичному музеї ім. Д. Яворницького.

301. Козирева Т. Малював як дитина: у Львові демонструють твори геніального наївного художника Никифора (Єпіфанія) Дровняка [1895–1968 у Нац. музеї у Львові ім. Андрея Шептицького] / Тетяна Козирева // День. – 2018. – 8 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/malyuvav-yak-dytyna>.

302. Крижанівська М. У Львові [у Палаці Потоцьких Львівської нац. галереї мистецтв ім. Б. Возницького] виставили унікальні гравюри Піранезі, найвидатнішого італійського гравера XVIII ст. [Електронний ресурс] / Марічка Крижанівська // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/u_lvovi_vistavili_unikalni_gravyuri_piranezi_nayvidatnishogo_italiyskogo_gravera_hviii_st_n1469992 (дата звернення: 19.11.2018). – Назва з екрана.

303. Лук'янчук Г. «За думку, відмінну від лінії партії, – смерть!». До 80-х роковин «завершення» Великого терору в СРСР / Георгій Лук'янчук // Сл. Просвіти. – 2018. – 29 листоп.–5 груд. – С. 3. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/28/za-dumku-vidminnu-vid-liniji-partiji-smert/>.

Про відкриття та експонати виставки «Перерваний урок» у Нац. історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» (м. Київ).

304. Марущак А. Каким не стал наш Крещатик / Александр Марущак // Сегодня. – 2018. – 20 нояб. – С. 17.

Про виставку нереалізованих архітектурних проектів 1944–1945, 1947–1948 рр. «Відбудова Хрещатика: конкурс та проектування» у виставкових залах «Хлібня» Нац. заповідника «Софія Київська».

305. Мацьків О. Вино – набагато більше, ніж напій / Ольга Мацьків // Високий Замок. – 2018. – 9–11 листоп. – С. 7. – Також доступний: <https://wz.lviv.ua/news/380232-u-palatsi-pototskykh-vystavka-klasychnoho-zhyvopysu-istyna-vyna>.

---

¹ Див. також: Літ. Україна. 2018. 8 листоп. С. 2.

Виставка «Істина вина» у Палаці Потоцьких – відділі Львівської нац. галереї мистецтв ім. Б. Возницького.

306. Мельник П. ...Презентували книжку про масовий спротив / Петро Мельник // *Голос України*. – 2018. – 27 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310567>.

Відкриття документально-публіцистичної виставки «Україна 1932–1933. Геноцид голодом» та презентація книги «Ті, хто не хотів помирати мовчки...» С. Орел у Кіровоградському обл. краєзнавчому музеї.

307. Мержвинська Л. У Колодяжному [літературно-меморіальному музеї Лесі Українки] на Волині відкрилася виставка «Даровитий селянський діяч», присвячена П.А. Косачу [Електронний ресурс] / Любов Мержвинська // *Prostir.museum* : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41194> (дата звернення: 13.11.2018). – Назва з екрана.

308. Микола Кричевський. Мистець і світ [Електронний ресурс] : [інформація] // *Art Ukraine* : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://artukraine.com.ua/n/mikola-krichevskiy-mistec-i-svit/> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

До відкриття виставкового проекту «Микола Кричевський. Мистець і світ» із колекцій Музею української діаспори, Нац. худож. музею України та приватних збірок у Музеї української діаспори (м. Київ). До 120-річчя від дня народження українсько-французького художника М. Кричевського.

309. Міщенко Т. Перерваний урок / Тетяна Міщенко // *Україна молода*. – 2018. – 13 листоп. – С. 13. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3383/196/127987/>.

Фотодокументальна виставка «Перерваний урок», присвячена репресованим українським освітянам, на території Нац. історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» (м. Київ).

310. Міщенко Т. «Я ще вернуся!» / Тетяна Міщенко // *Україна молода*. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3390/164/128271/>.

Про відкриття виставки «Я ще вернуся! Гарячим вітром...», присвяченої поету Олександру Олесю (1878–1944) у Музеї книги і друкарства України (м. Київ).

311. Нестройна Л. Бориса Вакса вшанували на виставці у Кропивницькому [Електронний ресурс] / Леся Нестройна // *Prostir.museum* : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41209> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка «Дзеркало душі» живописця, графіка з.х. України Б. Вакси (1912–1989) у Кіровоградському обл. худож. музеї.

312. Овчаренко Е. Традиції та новаторство Прахових-Гончарових : у Музеї сучасного мистецтва України [м. Київ] відкрили виставку «Саша Прахова. Сім'я», на якій представлені роботи [художників] Саші Прахової, Гени Гончарова, Миколи Гончарова та Миколи Гончарова-молодшого / Едуард Овчаренко // Сл. Просвіти. – 2018. – 15–21 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://slovo-prosvity.org/2018/11/15/tradytsiji-ta-novatorstvo-prahovyh-honcharovyh/>.

313. Прокопенко М. Пристрастям тут не місце / Марія Прокопенко // День. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 8–9. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/photo/prystrastyam-tut-ne-misce>.

Про експонати виставки «Будда. Той, хто пройшов світами сансари» у Нац. музеї мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків (м. Київ).¹

314. Рижков В. Від народного живопису до авангарду / Вадим Рижков // День. – 2018. – 15 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vid-narodnogo-zhyvopysu-do-avangardu>.

Виставка «Авангард. Модерн. Наїв» у Музеї українського живопису (м. Дніпро). До 110-річчя від дня народження н.х. України М. Приймаченко.

315. Самченко В. Кровні і духовні зв'язки / Валентина Самченко // Україна молода. – 2018. – 7 листоп. – С. 13. – Також доступний: <http://umoloda.kiev.ua/number/3381/164/127834/>.

Творчі шляхи художників А. Прахова (1846–1916), О. Прахової (1950–2011), Є. Гончарова (1946–2010) та творчий портрет художника М. Гончарова. Виставка творів митців «Саша Прахова. Сім'я» у Музеї сучасного мистецтва України (м. Київ).

316. Свято «Щирих» : [інформація] // День. – 2018. – 13 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/svyato-shchyryh>.

Виставка проекту «Щирі. Свята» у Нац. центрі народної культури «Музей Івана Гончара» (м. Київ).²

317. Соболь В. Унікальний музей у Верховні / Володимир Соболь // Житомирщина. – 2018. – 16 листоп. – С. 7. – Також доступний: <http://zhytomyrshyna.zt.ua/index.php/2016-05-04-17-27-19/2016-05-04-19-00-38/1686-unikalnyi-muzei-u-verkhivni>.

Зокрема, про експозицію кімнати-музею Оноре де Бальзака у с. Верховня (Ружинський р-н, Житомирська обл.).

318. Стражник Л. Територія талантів Покуття / Людмила Стражник // Голос України. – 2018. – 6 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/85647>.

---

¹ Див. також: Дзеркало тижня. Україна. 2018. 17–23 листоп. С. 16. Також доступний: https://dt.ua/ART/muzei-hanenkiv-use-pro-buddu-294267_.html.

² Див. також: Культура і життя. 2018. 2 листоп. С. 5.

Проведення тематичних виставок та мистецького проекту «Розмаїття традицій Покуття» у Нац. музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського (с. Коломия, Івано-Франківська обл.).

319. Ткач В. Украинское поле экспериментов. Куратор выставки «Курбас: новые миры» Вирляна Ткач – о наследии украинского авангардного театра [Електронний ресурс] / Вирляна Ткач ; [розмовляла] А. Платонова // Фокус. – 2018. – 3 листоп. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://focus.ua/culture/410849-zaglyanut-v-novye-miry.html> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Куратор виставки «Курбас: Нові світи» у Нац. культурно-мистецькому і музейному комплексі «Мистецький Арсенал» (м. Київ) про експозицію.¹

320. Троянова А. (Не)видимый художник. Как в Одессе «реактуализировали» искусство Стаса Волязловского [Електронний ресурс] / Александра Троянова ; [розмовляла] А. Платонова // Фокус. – 2018. – 25 нояб. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://focus.ua/culture/413002-nevidimyj-xudozhnik.html> (дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

Куратор посмертної персональної виставки «STAS і вся ця вищезгадана плутанина з сьогоднішнім арт-ринком і мистецтвом у цілому» художника С. Волязловського (1971–2018) у Музеї сучасного мистецтва м. Одеси про виставку, історію створення музею, його особливості та експозицію.

321. У Будинку профспілок відкрили частину «Музею Майдану» – фото-репортаж [Електронний ресурс] : [інформація] // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/photo-muzei-maidanu/29613519.html> (дата звернення: 22.11.2018). – Назва з екрана.

Перша виставка «Назустріч свободі!» нового Інформаційно-виставкового центру Музею Майдану в Будинку профспілок України (м. Київ).

322. У Волинському краєзнавчому музеї [м. Луцьк] відкрилася виставка «Збережемо планету чистою» [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41227> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.

323. У музеї відкрили виставку про Мелітополь і Нестора Махна [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41215> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Тематична виставка «Газета "Повстанець" – голос влади Нестора Махна» у Мелітопольському міському краєзнавчому музеї (Запорізька обл.). До 130-річчя від дня народження Н. Махна.

---

¹ Див. також: Україна молода. 2018. 2–3 листоп. С. 14. Також доступний: <http://umoloda.kiev.ua/number/3379/164/127689/>.

324. У Музеї Голокосту відкриється виставка «За нашу і Вашу свободу 1968–2018 років» [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41196> (дата звернення: 13.11.2018). – Назва з екрана.

До відкриття виставки «За нашу і вашу свободу 1968–2018 років» у Музеї «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» (м. Дніпро), присвяченої 50-річчю виступів дисидентів на захист Празької весни.

325. Фотовиставку про проблеми у сучасних підлітків відкрили у Черкаському музеї [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://www.prostir.museum/ua/post/41210> (дата звернення: 15.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка фотографій, створених у рамках соціально-мистецького проекту «be YOUtiful», у Черкаському обл. худож. музеї.

326. Цебенко І. У Львові [в Музеї історії релігії] презентують факсимільне видання Лавришівського Євангелія XIV століття [Електронний ресурс] / Ірина Цебенко // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://www.prostir.museum/ua/post/41195> (дата звернення: 13.11.2018). – Назва з екрана.

327. Чадюк М. 1000-ліття могутності духу / Марія Чадюк // День. – 2018. – 30 листоп.–1 груд. – С. 8–9. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/photo/1000-litty-a-mogutnosti-duhu>.

Про експонати виставки «Софія Київська: 1000-річчя могутності духу» у Нац. заповіднику «Софія Київська» (м. Київ).¹

328. Чайка І. «Павло Скоропадський – постать великого європейського масштабу» / Ігор Чайка ; підготувала О. Харченко // День. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 23. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/pavlo-skoropadskyy-postat-velykogo-yevropeyskogo-masshtabu>.

Режисер про ідею створення документального фільму «Останній Гетьман. Незавершена подорож», колектив, що працює над фільмом, виставку «Останній Гетьман. Сучасні візії» у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана як частину проекту, присвяченого П. Скоропадському.

329. Чепурний В. На виставці представили багато несподіваних речей / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 13 листоп. – С. 6. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86112>.

Фотодокументальна виставка до 100-річчя завершення Першої світової війни у Нац. архітектурно-історичному заповіднику «Чернігів стародавній».

---

¹ Див. також: Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/culture/religion_and_culture/73626/ (дата звернення: 26.11.2018). Назва з екрана.

330. Шаповал О. До Всесвітнього дня дитини в музеї у Кропивницькому розгорнули нову виставку [Електронний ресурс] / Ольга Шаповал // Prostir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/41235> (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.

Виставка «Свято дитинства» з фондової колекції в Кіровоградському обл. худож. музеї.

331. Шепель Ф. Гранатомет, перероблений на гітару / Федір Шепель, Петро Мельник // Голос України. – 2018. – 10 листоп. – С. 14. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/309873>.

Про виставку «Військово-польовий арт» у Кіровоградському обл. худож. музеї.

332. Юркова О. Презентують грантовий фільм про старовинний вид ткацтва / Олександра Юркова // Голос України. – 2018. – 23 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/article/310437>.

Про презентацію творів народного мистецтва та документального фільму «Традиція серпанкового ткацтва у селі Крупове Дубровицького району» у Рівненському обл. краєзнавчому музеї в рамках обласної акції «Мистецтво одного села».

Див. № 262, 264, 287.

ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

333. Криволапов Б. М. Захист культурних цінностей під час конфлікту на південному сході / Богдан Михайлович Криволапов // Культура і сучасність : альманах / М-во культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2018. – № 1. – С. 274–279. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://nakkim.edu.ua/images/vidannya/KiS/KiS_1_2018_348.pdf (дата звернення: 12.11.2018). – Назва з екрана.

Досліджено проблеми реституції культурних цінностей, які опинились на території окупованого Криму і на непідконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей.

334. Міщенко І. Пісні, говірки та весільний обряд Луганщини / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. – 2018. – 23 листоп. – С. 12. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/pisni-govirki-ta-vesilnij-obryad-luganshini/>.

Про внесення автентичних пісень с. Цілуйкове Білокуракинської ОТГ, говірок жителів с. Борівське Сєвєродонецької міськради, весільного обряду випікання різки сім'ї Костенків-Кушнар'євих та казок й небилиць сім'ї Верецунів до переліку об'єктів культурної спадщини Луганської обл.¹

---

¹ Про створення реєстру нематеріальної культурної спадщини Луганської обл. див. також: Голос України. 2018. 15 листоп. С. 6. Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/86213>

335. На Старовижівщині [Волинська обл.] знайдено 500-річну ікону з автографом Тараса Шевченка : [інформація] // Волинь-нова. – 2018. – 9 жовт. – С. 2. – Також доступний: <https://www.volyn.com.ua/news/113137-na-starovyzhivshchyni-znaideno-500-richnu-ikonu-z-avtohrafrom-tarasa-shevchenka>.

336. Петришин О. У Свірзькому замку [Львівська обл.] триває виставка «Замок Свірж: Генеза» [Електронний ресурс] / Олена Петришин // Zaxid.net : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://zaxid.net/u_svirzkomu_zamku_trivaye_vistavka_zamok_svirzh_geneza_n1469301 (дата звернення: 07.11.2018). – Назва з екрана.

Про виставку, а також проект ревіталізації пам'ятки.

Див. № 110.

СУЧАСНИЙ СТАН РОБОТИ З ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

337. Горбенко К. Про Дикий Сад и героев земель киммерийских / Кирилл Горбенко ; [інтерв'ю вела] Н. Христова // Веч. Николаев. – 2018. – 6 сент. – Також доступний: <http://www.vn.mk.ua/stories.php?id=35591>.

Старший викладач кафедри історії, етнології та археології історичного факультету Миколаївського нац. університету ім. В. Сухомлинського, керівник археологічних розкопок про відкриття оновленого історико-археологічного комплексу – киммерійське городище «Дикий Сад» (м. Миколаїв), наукову цінність пам'ятки, плани створення музею-скансену.

Реставраційні роботи

338. Вертіль О. Реставрована ікона повернулася до Сум / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2018. – 6 листоп. – С. 20. – Також доступний: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/restavrovana-ikona-povernulasya-do-sum/>.

Про реставрацію ікони з фондів Сумського обл. худож. музею ім. Н. Онацького фахівцями кафедри реставрації Харківської академії дизайну та мистецтв.

Див. № 287.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

339. Говорили про «Древлянські старожитності» / прес-служба Коростенської міськради // Житомирщина. – 2018. – 13 листоп. – С. 4.

Про хід та учасників Міжнародної наукової археологічної конференції «Древлянські старожитності» у м. Коростені (Житомирська обл.). До 60-річчя від дня народження археолога Б. Звіздецького (1958–2006).

340. Добровольська В. Міжнародні стандарти у створенні цифрового фонду документації культурної спадщини / Вікторія Добровольська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 2. – С. 86–94.

341. Довгайчук Ю. Зберегти святині / Юлія Довгайчук // День. – 2018. – 2–3 листоп. – С. 2. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/zberegty-svyatyni>.

Про обговорення механізмів управління релігійною спадщиною на міжнародному семінарі «Жива релігійна спадщина всесвітнього значення: спільне управління та стале використання» у м. Києві.¹

342. Шуткевич О. Культурна спадщина: анексована, втрачена, розкрадена / Олеся Шуткевич // День. – 2018. – 1 листоп. – С. 10. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/kulturna-spadshchyna-aneksovana-vtrachena-rozkradena>.

Міжнародна конференція «Культурна спадщина XXI століття: збереження, використання, популяризація» у м. Вінниці.

Переміщення культурних цінностей

343. Туманова Т. Німеччина повернула Україні картину, вивезену під час Другої світової [Електронний ресурс] / Тоня Туманова // UNN : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1764979-nimechchina-povernula-ukrayini-kartynu-vivezenu-pid-chas-drugoyi-svitovoyi> (дата звернення: 29.11.2018). – Назва з екрана.

Про повернення Харківському худож. музею німецькою стороною картини українського художника С. Васильківського «Етюд з будинком» під час XII засідання Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей (м. Київ).

Див. № 333, 342.

РЕЛІГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

344. Белоусова А. В Киево-Печерской лавре идут проверки с СБУ [церковного майна, переданого храму державою] / Анастасия Белоусова, Игорь Серов // Сегодня. – 2018. – 30 нояб.–2 дек. – С. 2. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/segodnya-kyiv/20181130/281595241595780>.

345. Боровський О. Молитва про Томос : учора в Стамбулі [Туреччина] розпочався синод Вселенського патріархату, де мають підтвердити надання автокефалії для України / Олег Боровський // Україна молода. – 2018. – 28 листоп. – С. 8. – Також доступний: www.umoloda.kiev.ua/file/393/UM130.pdf.

346. В РПЦ розповіли про плани Константинополя повернути собі 20 храмів в Україні [Електронний ресурс] : [інформація] // Prostrir.museum : [портал]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://risu.org.ua/ua/>

---

¹ Див. також: Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/culture/religion_and_culture/73315/ (дата звернення: 05.11.2018). Назва з екрана.

index/all_news/community/land_and_property_problems/73658 (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

347. В УПЦ МП заявляють, що [Свято-Успенська] Почаївська лавра [Тернопільська обл.] і далі перебуває в їхньому «законному користуванні» [попри рішення Міністерства юстиції України про скасування державної реєстрації про право користування спорудами] [Електронний ресурс] : [інформація] // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-upc-mp-pochaivska-lavra/29618490.html> (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.¹

348. Гор А. На фініші до Томосу: хто і як очолить єдину церкву в Україні / Артур Гор // Україна молода. – 2018. – 13 листоп. – С. 4. – Також доступний: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3383/188/127975/>.

349. Горевой Д. Хто і з якою метою таргетує парафіян УПЦ МП [Електронний ресурс] / Дмитрий Горевой // LB.ua : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://ukr.lb.ua/society/2018/11/22/413071_hto_i_z_yakouyu_metoyu_targetuie_parafiyau.html (дата звернення: 23.11.2018). – Назва з екрана.

Про застосування УПЦ МП методу таргетування у передвиборчій кампанії.

350. Довгайчук Ю. Що вирішує Томос? / Юлія Довгайчук // День. – 2018. – 16–17 листоп. – С. 5. – Також доступний: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobysci/shcho-vyrishuye-tomos>.

Круглий стіл на тему «Томос: очікування, реалії та шляхи вирішення проблеми російського втручання у процес надання автокефалії» у м. Києві.

351. Жодних силових дій української влади щодо Почаївської лаври не буде – урядовець [Електронний ресурс] : [інформація] // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-yurash-pro-pochaivsku-lavru/29626362.html> (дата звернення: 29.11.2018). – Назва з екрана.

Заява директора департаменту у справах релігій та національностей МКУ А. Юраша стосовно рішення Міністерства юстиції України про скасування права релігійної організації УПЦ МП на користування комплексом споруд Свято-Успенської Почаївської лаври (Тернопільська обл.).

352. Кралюк П. Ієрархи УПЦ МП... бояться компромату від спецслужб Росії [Електронний ресурс] / Петро Кралюк // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/29619980.html> (дата звернення: 27.11.2018). – Назва з екрана.

---

¹ Див. також: Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/state/church_state_relations/73651/ (дата звернення: 26.11.2018). Назва з екрана.

353. Кречко Я. Релігійний терор на окупованій частині Донбасу: як бойовики полюють на пасторів [Електронний ресурс] / Ярослав Кречко // Радіо Свобода : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbas-realii-boyouvyku-polyuyut-na-pastoriv/29619936.html> (дата звернення: 27.11.2018). – Назва з екрана.

Про переслідування вірян протестантської церкви на окупованій частині Донбасу.

354. Мамаєва М. Підтримка РПЦ серед патріархатів існує лише на словах – експерт [Електронний ресурс] // UNN : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1764523-pidtrimka-rpts-sered-patriarkhativ-isnuye-lishe-na-slovakh-ekspert> (дата звернення: 27.11.2018). – Назва з екрана.

Наводиться думка релігієзнавця, директора Центру релігійної безпеки Д. Горєвого щодо підтримки РПЦ іншими церквами у світі.

355. Мичко С. Не Божі справи : ситуація навколо Почаївської лаври залишається напруженою / Світлана Мичко // Україна молода. – 2018. – 23–24 листоп. – С. 3. – Також доступний: <https://www.pressreader.com/ukraine/ukrayina-moloda/20181123/281496457332455>.

Про оскарження МКУ неправомірних дій державного реєстратора щодо права користування нерухомим майном комплексу Свято-Успенської Почаївської лаври за УПЦ МП, досудове розслідування за цим фактом, а також відмову Почаївською міськрадою (Кременецький р-н, Тернопільська обл.) надати лаврі три земельні ділянки.¹

356. На Донбасі [у м. Бахмуті] священник [о. Павло], якого бойовики тримали у полоні, відкрив церкву УПЦ КП у підвалі [Електронний ресурс] : [інформація] // Релігійно-інформ. служба України : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/orthodox/uoc_kp/73657/ (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

357. На Львівщині – конфлікт між громадами Київського та Московського патріархатів [Електронний ресурс] : [інформація] // Релігійно-інформ. служба України : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/community/protests/73649/ (дата звернення: 26.11.2018). – Назва з екрана.

Про конфлікт релігійних громад УПЦ Київського та Московського патріархатів у с. Шиколоси (Сокальський р-н, Львівська обл.).

358. «Проект статуту написано на основі Томосу», – екзарх Вселенського патріархату в Україні [Електронний ресурс] : [інформація] // Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу:

---

¹ Див. також: Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. Текст. і граф. дані. Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/community/land_and_property_problems/73605/ (дата звернення: 22.11.2018). Назва з екрана.

https://risu.org.ua/ua/index/all_news/orthodox/constantinople_patriarchy/73714/
(дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

Коментар екзарха Вселенського патріархату в Україні владики Даниїла (Зелінського) про важливість затвердження Синодом Вселенського патріархату проекту статуту православної церкви в Україні.

359. Стражник Л. Горяни вшанували Андрея Шептицького / Людмила Стражник // Голос України. – 2018. – 2 листоп. – С. 9. – Також доступний: <http://www.golos.com.ua/news/85428>.

Про заходи зі вшанування пам'яті митрополита УГКЦ Андрея Шептицького (1865–1944) у с. Космач (Богородчанський р-н, Івано-Франківська обл.), зокрема виставку книг і статей із періодичних видань «Служіння церкві і народові» у сільській бібліотеці.

360. Фанар вирішив взяти процес у свої руки, – архімандрит Говорун про сьогоднішній Синод [Електронний ресурс] : [інформація] // Релігійно-інформаційна служба України : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/orthodox/constantinople_patriarchy/73713/
(дата звернення: 30.11.2018). – Назва з екрана.

Коментар архімандрита Кирила Говоруна про рішення Синоду Вселенського патріархату, який відбувся 29.11.2018 р. у м. Константинополі (Туреччина).

361. Фаріон І. Підрозділ російської церкви зазіхає на українські святині: УПЦ МП протизаконно зареєструвала на себе право користування об'єктами [Свято-Успенської] Почаївської лаври [Тернопільська обл.], яка є власністю держави / Іван Фаріон // Високий Замок. – 2018. – 22–28 листоп. – С. 5. – Також доступний: <https://wz.lviv.ua/article/380923-pidrozdil-rosiiskoi-tserkvy-zazikhaie-na-ukrainski-sviatyni>.

362. Цимбалюк М. Автокефалія української церкви залежить від нас, громадян України / Микола Цимбалюк // Сл. Просвіти. – 2018. – 8–14 листоп. – С. 1, 4. – Також доступний: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/avtokefaliya-ukrajinskoji-tserkvy-zalezhyt-vid-nas-hromadyan-ukrajiny/>.

Наведено виступи учасників круглого столу «Автокефалія української церкви. Чого нам очікувати?» у м. Києві.

Див. № 284, 341.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Березін Ю. 192

Божок Ж. 93

Гайдамака А. 255

Галущинський М. 81

Гоян Я. 78

Липа І. 79

Меншун О. 191

Нестерова В. 133

Нечуй-Левицький І. 76

Сизоненко О. 77

Скальковський А. 80

Сукач В. 196

Ткачук М. 195

Честахівський Г. 286

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКУ	Міністерство культури України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

Загальний розділ.....	3
День Гідності та Свободи.....	3
День пам'яті жертв голодоморів.....	4
Креативні індустрії.....	7
Культура та мистецтво у прифронтовій зоні.....	7
Трансформація громадського простору засобами культури та мистецтва.....	8
Краєзнавство.....	8
Благодійництво, меценатство та спонсорство.....	9
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю.....	10
Національні питання культури, мовні питання. Питання відновлення та збереження національної пам'яті.....	10
XIX Міжнародний конкурс з української мови ім. П. Яцика.....	12
День української писемності та мови.....	12
До 150-річчя створення ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.....	13
До 100-річчя створення Західноукраїнської Народної Республіки.....	14
У творчих спілках України.....	14
Персоналії діячів української культури.....	15
Присудження премій у галузі культури.....	15
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань).....	16
Фестивалі, свята національних меншин України.....	16
Українська діаспора. Українці за кордоном.....	17
Організація і управління в галузі культури.....	18
Питання децентралізації галузі.....	18
Культурно-мистецьке життя в регіонах.....	18
Фінансове та матеріально-технічне забезпечення.....	21
Освіта. Кадри.....	23
Міжнародне співробітництво.....	24
Культурно-дозвіллева робота.....	26
Загальні питання.....	26
Методи і форми культурно-дозвіллевої роботи.....	26
Паркова робота.....	26
Народна творчість.....	27
Фольклор. Фольклорні колективи.....	27
Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв.....	27
Міжнародне співробітництво.....	29
Міжнародні фестивалі свята, конкурси, виставки.....	29
Види і жанри аматорства.....	30
Образотворче аматорство та народні художні промисли.....	30
Виставки.....	31
Персоналії.....	31
Музичне аматорство.....	32

Персоналії	32
Театральне аматорство	32
Хореографічне аматорство	32
Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Книговидавнича справа.	
Архівна справа	33
Загальні питання	33
Міжнародне співробітництво	35
Мережа та типи бібліотек	37
Національні бібліотеки	37
Наукові бібліотеки	37
Обласні універсальні наукові бібліотеки	37
Публічні бібліотеки. Централізовані бібліотечні системи	38
Міські бібліотеки	38
Районні бібліотеки	39
Сільські бібліотеки	39
Бібліотеки для дітей та юнацтва	39
Інші види бібліотек	40
Основні напрями діяльності	40
Бібліотечні фонди, їх обробка та збереження. Архівні фонди	40
Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів. Інтернет-технології в бібліотеці	40
Музейна справа. Музеєзнавство	41
Загальні питання	41
Організація та управління в галузі музейної справи	46
Міжнародне співробітництво	46
Основні напрями діяльності музеїв	47
Музейні фонди	47
Виставкова діяльність, експозиції	47
Охорона культурної спадщини	54
Загальні питання	54
Сучасний стан роботи з охорони культурної спадщини	55
Реставраційні роботи	55
Міжнародне співробітництво	55
Переміщення культурних цінностей	56
Релігія. Релігієзнавство	56
Показчик персоналій	59
Список скорочень	60

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 11

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БЛОКОНЬ Ольга Федорівна

СИДОРЕНКО Лідія Володимирівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

ПАСІЧНА Тетяна Едуардівна

Відповідальний за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2018

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3,56.

Б/т. Зам. № 130.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.17